

UTDRAG

§ 43

Dnr 2017/KS 0122 10

**Verksamhetsberättelser 2016 för
kommunstyrelsens verksamhetsområden****Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

1. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 11 väghållning och park 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
2. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 12 miljö och trafik 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
3. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 13 vatten och avlopp 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
4. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 14 renhållning 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
5. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 16 näringsliv 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
6. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 17 gemensam verksamhet med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
7. Energibokslut för 2016 godkänns.

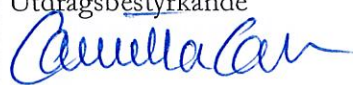
Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har sammanställt verksamhetsberättelser 2016 för kommunstyrelsens verksamhetsområden 11 väghållning och park, 12 miljö och trafik, 13 vatten och avlopp, 14 renhållning, 16 näringsliv och 17 gemensam verksamhet. Verksamhetsberättelserna redogör för uppfyllelsen av mål och uppdrag för 2016 i kommunplan och nämndplan. Verksamheten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

och dess kvalitet har följts upp liksom det ekonomiska resultatet. Dessutom redogörs för vidtagna åtgärder för att hantera risker och resultatet från kontrollinsatser enligt riskhanteringsplanen.

Verksamhetsberättelsen för gemensam verksamhet är under utarbetande. Som bilaga till verksamhetsberättelsen för gemensam verksamhet finns även ett energibokslut för 2016 som rapporteras årligen enligt energiledningssystemet.

Bilagor

Tjänsteskrivelse Verksamhetsberättelse för kommunstyrelsens verksamhetsområden.pdf

Verksamhetsberättelse 2016 Väghållning Park VO 11.pdf

Verksamhetsberättelse 2016 miljö- och trafik VO 12.pdf

Verksamhetsberättelse 2016 VO 13 Vatten och avlopp.pdf

Verksamhetsberättelse 2016 Renhållning VO 14.pdf

Verksamhetsberättelse 2016 Näringsliv VO 16.pdf

Verksamhetsberättelse 2016 Gemensam verksamhet VO 17.pdf

Energibokslut 2016.pdf

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus och
Tekniska kontoret
08-57829128

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-03-15

1 (3)

Diarienummer

2017/KS 0122 10

Kommunledningsutskottet

Verksamhetsberättelse för kommunstyrelsens verksamhetsområden

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 11 väghållning och park 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
2. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 12 miljö och trafik 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
3. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 13 vatten och avlopp 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
4. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 14 renhållning 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.

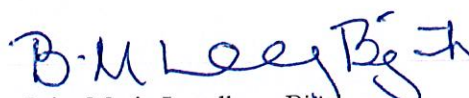
5. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 16 näringsliv 2016 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
6. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 17 gemensam verksamhet med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
7. Energibokslut för 2016 godkänns.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman

Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk

Chef Medborgarfokus och
tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har sammanställt verksamhetsberättelse 2016 för kommunstyrelsens verksamhetsområden 11 väghållning och park, 12 miljö och trafik, 13 vatten och avlopp, 14 renhållning, 16 näringsliv och 17 gemensam verksamhet. Verksamhetsberättelserna redogör för uppfyllelsen av mål och uppdrag för 2016 i kommunplan och nämndplan. Verksamheten och dess kvalitet har följts upp liksom det ekonomiska resultatet. Dessutom redogörs för vidtagna åtgärder för att hantera risker och resultatet från kontrollinsatser enligt riskhanteringsplanen.

Viktiga händelser under 2016

Första hundrastgården i Tyresö invigdes i oktober. Det omfattande snöfallet den 9 november klarades, trots omfattningen, av på ett bra sätt med de resurser som fanns till förfogande. Utvecklingen av Fornuddsparken har påbörjats. Under året har utformning av en ny dagvattenanpassad VA-taxa påbörjats. Taxa innebär en mer förfinad och rättvisare fördelning av dagvattenkostnaderna. En ny större dagvattenanläggning har byggts vid Prästängen, Krusboda. En anläggning som även bidrar till invånarnas rekreativsmöjligheter.

En lokal renhållningsordning med föreskrifter för avfallshantering har antagits under året. I samband med Svenskt Näringslivs undersökning om kommuners företagsklimat rankas Tyresö som nummer 18 i hela landet 2016, vilket medförde att Tyresö utsågs som länets klättrare. En handlingsplan mot våldsbejakande extremism har tagits fram. Kommunfullmäktige har antagit ett program för medborgardialog. Programmet ska öka medborgarnas insyn och inflytande. Ett strategiskt IT-råd har införts för att övergripande driva digitaliseringsarbetet. En ledarskapsfilosofi har arbetats fram och ett ledarutvecklingsprogram har startat under 2016.

Sammanfattande slutsatser

Utmaningen för väghållningen är att i takt med att kommunen växer, säkerställa och utveckla en långsiktigt hållbar standard i vägnätet.

Nya åtgärder för att klara energi- och klimatstrategins mål ska tas fram under 2017. Samtliga lokala trafikföreskrifter ska ses över för att säkerställa den geografiska kvaliteten på trafikregleringar. Dialog ska föras med skolor för att öka trafiksäkerheten.

Reinvesteringar för förnyelse av äldre ledningsnät och anläggningar behöver ökas. Nya tekniker och lösningar för dagvattenhantering bör tillämpas och anläggas i befintliga och nya bebyggelseområden.

Behov att investera i nya mindre och mer lättillgängliga anläggningar för källsortering finns.

Breddinförande av e-inköp kommer att genomföras. Det innebär att merparten av kommunens leverantörer ansluts till inköpssystemet.

Måltidsverksamheten centraliseras för att bibehålla effektiviteten i produktionen och säkerställa kvalitetsstyrningen.

Verksamhetsområde 11

Väghållning och Park

**Verksamhets-
berättelse
2016**

tyresö kommun

1 Viktiga händelser

Första hundrastgården i Tyresö invigdes oktober. Projekt ihop med SBF som tillhandahöll ritningar på utformning och Tekniska kontoret Parken höll i bygget. Ca 2000 m² skapades varav 1/3 av ytan placerades i befintlig naturmark med skog och övriga ytan försågs med stensmjöl. Belysning, staket med 2 grindar i anslutning till gång och cykelvägarna och ett väderskydd inom området.

Snöstormen 9.e nov.

Snöfallet hade liknande jämförbarheter med stormen 5.e dec 2012. Tilltagande ymnigt snöfall på förmiddagen efter att invånare kunnat bli ta sig till arbeten och lämnat barn på förskola, skola. Trots goda väderprognoser, varningar och förberedelser fick flertalet resurser fördelas till att huvudsakligen rikta fokus på att endast hålla huvudvägarna öppna och farbara. Dialog med företrädare för linjetrafiken i Tyresö hölls kontinuerligt för skapa så bra förutsättningar för dem som möjligt. Periodvis låg busstrafiken ändå nere i Tyresö detta på orsaker som ej Tyresö kommun hade rådighet över. 4-5 distrikt blev ej klara förrän den 10:e nov. Samlade bedömningen är att trots omfattningen av volymen snö som föll klarades på ett bra sätt med de resurser som stod till vårt förfogande.

Bortforsling av snö från vägar, korsningar kom igång omgående efter att samtliga områden blivit klara. Snöupplaget på ”Prästängen” förbereddes men till en början fick fotbollsplan på Wättinge gårdsväg (Gymnasiet) användas pga bärighetsproblem på ordinarie snöupplag.

Fornuddsparken, arbete med projektering initieras för ny utformning.

Under 2017 påbörjas arbeten i parkens södra del ned mot Drevviken. Tidigt skede än mer information om utveckling följer.

2 Mål och resultat

2.1 Måluppfyllelse

2.2 Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål

2.2.1 Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

2.2.1.1 Tyresö har en säker och tillgänglig trafikmiljö

Indikator

Titel	Kön	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016- 12	Mål 2016

Medborgarundersökning - Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar	Alla	51	62		62	
Medborgarundersökning - Nöjd Medborgar-Index - Gång- och cykelvägar	Alla	53	60		61	

Oförändrat resultat sedan tidigare undersökning tom stigande för gång-
cykelvägar.

2.2.1.2 Tyresöborna har närhet till välskötta grönområden

Kommentar:

Nytt planteringsförslag har tagits fram för Fontänrondellen på Tyresövägen.

Förslaget är framtaget tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningens
landskapsarkitekter.

Den nuvarande slätterängen i refugen på Tyresövägen mellan Bollmora allé och
Bollmoravägen planeras att ändra utformning till en blomsteråker.

En lekpark i Hanviken har rustats upp.

Fler parkbänkar har placerats ut på gång och cykelvägar samt i parker.

2.3 God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål

2.3.1 Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

Titel	Kön	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016- 12	Mål 2016
Resultat	Alla		5 800	1 311	10 713	0

Arbetar effektivt med upphandlade entreprenörer och nya upphandlingar samt
har en god kontroll på ekonomin inom de arbeten som bedrivs inom
verksamheten av entreprenörerna för vägunderhållet. Fluktuationer i resultatet
blir det år till år då vädret är en okänd faktor för hur mycket arbete som kan
komma krävas, särskilt för vinterväghållningen.

2.4 Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål

2.4.1 Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-12	Mål 2016
Andel av kommunens anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare		81%	51%	

Resultatet för Tekniska kontoret har ett resultat på 71% vilket återspeglar att inom vårt verksamhetsområde skiljer sig situationen från kommunen som helhet.

Uppföljning i nästa medarbetarenkät.

2.4.2 Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-12	Mål 2016
Sjukfrånvaro för verksamhetsområdet	9,27%	10,76%	3,87%	4,0%

Tidigare långtidssjukskrivningar har haft stort utslag för 2014-2015. En pensionsavgång (ålder) samt handlingsplan ihop med Avonova (företagshälsovården) har givit resultat för 2016 inom nivå för mål.

2.5 Uppföljning av kvalitetsgarantier

Vintertid (15 oktober - 15 april)

- Vi har beredskap för snöröjning och halkbekämpning dygnet runt.
- Vi börjar snöröjningen senast när det snöat fem centimeter.
- Vi prioriterar bussgator och cykel- och gångvägar vid centrumområdena.
- Framkomligheten ska vara godtagbar på samtliga gator och vägar senast 15 timmar efter att det slutat snöa.
- Vi avslutar sandupptagningen efter vintern senast den 15 maj. Sommartid (16 april - 14 oktober)
- Vi åtgärdar skador på vägbanan som kan medföra stor risk för trafikanter senast fem timmar efter att vi fått reda på skadan.
- Varje år röjer vi diken på en tiondel av kommunens vägnät.

I samband ned snöstormen i november föll drygt fyra decimeter snö på mindre än ett dygn. I vissa områden i kommunen var vägarna inte framkomliga 15 timmar efter avslutat snöfall. Orsaken var att stora mängder snö föll på kort tid

och att maskiner från bostadsdistrikten användes till förmån för bussvägarna. Även snöröjningen av gång och cykelvägnätet tog avsevärt längre tid. Övriga kvalitetsgarantier har uppfyllts.

2.6 Uppföljning av verksamhet och kvalitet

Markentreprenad har upphandlats

Ny arbetsledare för parkverksamheten är rekryterad.

Maskinparken har förnyats under året.

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
Felanmälningar/Synpunkter	1473	1151	2590*

*Innehåller både synpunkter och felanmälningar, för 2014 och 2015 är endast felanmälningar inräknade.

Kommentar:

Servicenivån att synpunkter och felanmälningar ska besvaras eller åtgärdas inom tio arbetsdagar har uppnåtts.

Till stora delar bedrivs verksamheten med löpande drift efter rutiner beroende på del av året och behov. Inga kända avvikelser.

2.7 Uppföljning av verksamhet och ekonomi

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
Vinterväghållning kr/inv	400 kr/inv	247 kr/inv	177 kr/inv
Gatubelysning kr/inv	167 kr/inv	175 kr/inv	198 kr/inv
Beläggningsprogram kr/inv	80 kr/inv	111 kr/inv	106 kr/inv

Kommentar

Utökning av beläggningsprogrammet har givit effekter, i form av bättre standard på beläggning, främst på det äldre vägnätet i västra Tyresö. Även vinterväghållningen ökar i standard på nyasfalterade vägar med minskade svackor med mindre snö/is som lämnas kvar för att det ej längre glider under plojen.

Fler områden byggs ut i östra Tyresö som kommer falla under kommunalt huvudmannaskap. Det medför högre kostnader för belysning och allmänt vägunderhåll.

Resultaträkning för verksamhetsområde 11 Väghållning och Park.

Belopp i tkr	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall
Intäkter			
Försäljning	2 956	3 635	1 997
Taxor och avgifter	693	1 350	2 032
Interna intäkter	64 645	75 788	80 955
Övriga intäkter	710	686	647
Summa intäkter	69 004	81 459	85 631
Kostnader			
Personalkostnader	- 10 677	- 10 994	- 12 702
Köp av verksamhet	- 5 965	- 5 581	- 5 881
Interna kostnader	- 7 744	- 10 561	- 10 153
Lokalkostnader	- 1 747	- 2 259	- 2 255
Finansiella kostnader	- 4 036	- 7 206	- 6 227
Övriga kostnader	- 33 036	- 41 545	- 40 357
Summa kostnader	- 63 205	- 78 146	- 77 575
Resultat	5 799	3 313	8 056

Kommentar

Verksamheten gör ett positivt resultat.

Överskottets förklaring är följande: jämfört med 2015 minskade kostnaderna för vinterväghållning med 2 mnkr, internränta sänktes med 1 mnkr medan gatukostnadsersättningarna ökade med 1 mnkr. Detta tillsammans ger ett överskott på 4 mnkr. Utöver detta höjdes anslag av interna intäkter (kommunbidraget) med 4 mnkr inför 2016.

Höjning av kommunbidraget förklaras främst som tillskott till ökade kapitaltjänstkostnaderna som var tänkta att tillkomma 2016. Dock har vissa planerade investeringsobjekt inom Mark och Exploatering har ej kunnat avslutas under 2016 som planerat utan skjutits fram samtidigt som gatukostnadsersättningarna från bl.a. Breviksvägen nu erhållits. För parken har det även varit vakanser som tagit längre tid att rekrytera än planerat vilket inneburit kostnadsbesparingar under året.

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Gata	7 296	8 265	969
Park	5 012	517	- 4 495
Alby	- 1 569	- 574	995
Sido	- 152	- 152	0
Totalt	10 587	8 056	- 2 531

Kommentar

3 Uppföljning av riskhanteringsplan

En risk för verksamhetsåret identifierades för 2016.

-Skador på vägbanan som kan medföra stor risk trafikanter.

Kommunen är inne i en expansiv fas med flertalet byggen (vägarbeten, bostäder) utspridda runt om i kommunen. Det är en stor del tyngre fordon med leveranser till och från arbetsplatserna som resulterar i en ökad påfrestning och slitage på vägbanorna.

Skador till följd av hastigt uppkomna hål i vägbanan har konsekvenser på trafiksäkerheten och verksamheten.

Vi ökar ronderingen av vägnätet för att svara upp till uppsikten och dokumentar med gps. Information på hemsida om jourtelefon hur man anmäler upptäckter som sker utöver normal arbetstid.

4 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Felanmälningar. Synpunkter och skadeärenden.

Synpunkter och felanmälningar ökar i antal med fler och olika möjligheter att lämna dem. Omarbetning av rutiner för skadeärenden som inkommer för tydligare hantering och besked till anmälare. Trenden är att anmälningar kommer att bestå och eller öka.

Nära samarbete med servicecenter för att bibehålla kvaliteten på svar och höja kunskapen hos personalen på Servicecenter.

I och med att fler skadeärenden inkommer blir kontakten med kommunens försäkringsbolag/jurist ökad. Mer tid tas i anspråk för utredning om ansvar och ställer bla högre krav på dokumentering av vägunderhållet.

För att bevaka kommande underhållsbehov av vägnätet och framtida ökade driftskostnader är ett nära samarbete med stadsbyggnadsförvaltningen viktigt.

Utmaningen för verksamheten är att i takt med att kommunen växer, säkerställa och utveckla en långsiktig hållbar standard i vägnätet.

Verksamhetsområde 12

Miljö och trafik

Verksamhets-
berättelse
2016

tyresö kommun

1 Viktiga händelser

Medborgarfokus innebär för miljö- och trafikverksamheten många kontakter med medborgare kring frågor som rör framför allt trafikmiljön. Trafikfrågor är något som också engagerar, berör och påverkar individen mycket i det vardagliga livet. Verksamheten får många synpunkter, förslag och klagomål som rör trafiksäkerhet, trygghet, framkomlighet, buller och vibrationer via Artwise (kommunens synpunktshanteringssystem), telefon, e-post och via sociala medier. Frågeställningarna är oftast komplexa och kräver eftertanke samtidigt som förväntningarna på snabba svar och snabba åtgärder är höga. Frågeställningar, synpunkter och förslag måste värderas sakligt och korrekt och prioriteringar mellan olika åtgärder måste göras noggrant.

Digitalisering och automatisering av trafikmiljön och fordon börjar ta fart på allvar. Det som tidigare var science fiction står nu runt hörnet. Framtidens självkörande fordon har redan utvecklats och testkörts. Lagstiftning ses över för att möjliggöra automatiseringen. Lokala trafikföreskrifter är idag digitala och laddas upp på nationella databaser och uppgifterna kan sedan tillhandahållas som information för automatisering och vägvisning. Försäkringsbolag erbjuder lägre premier för de som kör laglydigt. Sammantaget ställer detta högre krav på kommunens trafikreglering, vägmärken och lokala trafikföreskrifter än tidigare.

2 Mål och resultat

2.1 Måluppfyllelse

De mål som verksamheten hade i nämndplan 2016 övergick till verksamhetsområde 10 – Plan- och exploatering, Stadsbyggnadsförvaltningen, i och med organisationsförändringen 2016-01-01 då Tekniska kontoret bildades.

2.2 Uppföljning av uppdrag från kommun- och nämndplan

Uppdrag från kommunplan

- Följa upp och ta fram nya åtaganden enligt Tyresö kommuns klimatstrategi

En revidering av strategin, och uppföljning av mål och åtgärder, har gjorts under 2016. En del mål har omformulerats och några har lagts till för att harmoniera med nationella och regionala mål. Strategin har slagits samman med den tidigare energiplanen till en energi- och klimatstrategi. Nya åtgärder har inte arbetats fram under 2016 på grund av förseningar men planeras till 2017.

- Fördjupa samarbetet med Trafikverket och andra parter för bättre framkomlighet längs Gudöbroleden.

Diskussioner har förts med Trafikverket och trafikförvaltningen kring att förlänga de kollektivtrafikkörfält som finns längs Gudöbroleden. De har även tillfrågats om möjligheten att anlägga cirkulationsplatser i korsningarna med Tegvägen, Skogsängsvägen och Skrubba malmväg. På Trafikverket är man medvetna om att det finns problem med köbildning på Gudöbroleden och ser att det kan finnas anledning att se över korsningen med Skogsängsvägen och att anlägga ett kollektivkörfält mellan busshållplats Strandkyrkogården och Hanviken i riktning söderut. Vattenfall har tillfrågats om möjligheten till att anlägga infartsparkeringar under kraftledningarna längs Skrubba malmväg. De anser att parkeringar är olämpligt under kraftledningar. Inga åtgärder har ännu genomförts.

- Utreda förutsättningarna för busstrafik till och genom Skålsåtra.

Uppdraget genomfört. Busslinje 820 trafikerar Skålsåtra, södra Hanviken, Alléplan, Sofieberg och Södergården i en ringlinje med hållplatser och vinkområden. Linjen har varit i trafik sedan 2015.

Uppdrag från nämndplan

- Följa upp och ta fram nya åtaganden enligt Tyresö kommuns klimatstrategi

En revidering av strategin, och uppföljning av mål och åtgärder, har gjorts. En del mål har omformulerats och några har lagts till för att harmonisera med nationella och regionala mål. Strategin har slagits samman med den tidigare energiplanen till en energi- och klimatstrategi. Nya åtgärder har inte arbetats fram under 2016 på grund av förseningar men planeras till 2017.

- Inleda arbetet med att upprätta naturreservat runt Telegrafberget och runt Barnsjön.

Uppdraget ligger inom verksamhetsområde 10 Plan och exploatering, Stadsbyggnadskontoret sedan omorganisationen 2016-01-01 då Tekniska kontoret bildades.

- Ställa om kommunens fordon till 100 procent miljöbilar inklusive elfordon.

Kvalitetsenheten lägger in uppgifterna.

2.3 Uppföljning av kvalitetsgarantier

Inga kvalitetgarantier finns inom verksamhetsområdet.

2.4 Uppföljning av verksamhet och kvalitet

Natur

Klövbergets naturreservat bildades under 2016 och gick över till Naturvårdsenheten för drift och skötsel. En entré har iordningställts och skyltats upp. Även Alby naturreservat har fått nya skyltning.

Naturvårdsenheten har även gjort riktade naturvårdsinsatser på följande platser; Rävnalet, Målarängen, beteshagarna i Alby, Krusbodatorpet, åkerholmarna längs Wättingestråket, längs Gammelström, och i södra delen av Fornuddsparken inklusive gravområdet. Vass- och vattenväxter vid Albybadet har också röjts.

Vid några tillfällen under vintermånaderna har enheten spårat för skidåkning och plogat/hyvlut Albysjön för skridskoåkning.

Bekämpning av den invasiva arten Jättebjörnlöka har pågått under hela växtsäsongen. Under året påbörjades även bekämpning av den invasiva arten Parkslide.

Förberedande arbeten med att förbättra motionsspåren (2 km/ 4 km) har genomförts.

Grillplatser, stigar och spår har grusats i Alby. En ny informationscentral har monterats vid den övre parkeringen.

Samtliga naturreservat har genomgått tillsyn enligt miljöbalken.

En ny gräsklippare, en ny traktor och en ny fyrhjuling (el) har införskaffats för att sköta naturreservaten.

Miljö

Ansökan om att gå med i Sveriges Ekokommuner – Sekom gjordes och beviljades vilket betyder att Tyresö nu är en av dess 101 medlemmar.

Kommunen har också begärt utträde ur det europeiska samarbetet Borgmästaravtalet.

Uppföljning och revidering av kommunens energiplan, klimatstrategi och energieffektiviseringsstrategi har genomförts.

Tyresö kommun deltar sedan 2014 i Cykelfrämjandets ”Kommunvelometer”. Kommunvelometern är en granskning och jämförelse av kommuners arbete med cykelfrågor. De deltagande kommunerna får en rapport som både beskriver kommunens nuläge och hur den står sig i förhållande till andra kommuner, samt konkreta rekommendationer om inom vilka områden förbättringar kan ske. Resultatet gäller verksamhetsåret innan så 2016 års rapport gäller 2015. I Kommunvelometern 2016 fick Tyresö 34,5 poäng, en minskning med 1 poäng jämfört med 2015. Totalt sett hamnade Tyresö på 26:e plats av samtliga 48 kommuner och på 7:e plats av 20 kommuner med en befolkning under 50 000. Bland de 12 stockholmskommunerna som deltog hamnade Tyresö på 6:e plats.

Energi- och klimatrådgivning till allmänhet, företag och lokala organisationer har bedrivits under året. En webbaserad solkarta, som visar hur väl lämpade byggnaders tak är för att installera solpaneler för el- eller varmvattenproduktion, har tagits fram i samarbete med länets alla kommuner och KSL <http://energiradgivningen.se/solkarta>. ”Fixa laddplats” är ett projekt som tagit fram vägledning om hur bostadsrättsföreningar, hyresvärdar och samfällighetsföreningar kan gå till väg för att etablera laddplatser för elfordon. I projektet erbjuds även ett antal kostnadsfria seminarier för allmänheten.

Tyresö deltog även 2016 i skräpplockarkampanjen ”Håll Tyresö rent” (Håll Sverige rent). Fyrtio förskolor och skolor deltog i kampanjen.

Trafik

Dialog med Tyresös medborgare gällande synpunkter och förslag kring trafiksäkerhet, hastighet, trygghet, framkomlighet och störningar genom trafikbuller och vibrationer utgör en stor del av verksamhetsområdets vardagssysslor.

Arbete med ett stort antal detaljplaner och exploateringsprojekt har under året också tagit en stor del av verksamhetens resurser i anspråk.

Utöver dessa dominerande arbetsuppgifter har en rad andra saker genomförts. Ett utredningsarbete för att anlägga en gång- och cykelbro över Gudö å påbörjades under året. Konsultstöd har upphandlats. Det föreslagna läget intill Trollbäckens gamla reningsverk är dock inte optimalt för anläggandet då Åvägen på Haninges sida ligger väldigt nära åkanten och att för att vattennivån stundtals ligger nära väghöjden vilket i sin tur får konsekvenser för den fria höjden under bron. En utredning om läget pågår.

En dialog med fastighetsägare och verksamhetsutövare i Skrubba verksamhetsområde resulterade i ett antal fartdämpande åtgärder och polisinsatser för att komma till rätta med störande buskörning i området.

En upphandling av projektering av gång- och cykelbana etapp 2 på Skogsängsvägen har genomförts.

Ett antal dialogmöten med polisen har hållits, likaså med kollektivtrafikentreprenören Nobina. Verksamheten deltar också i NTF:s (Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande) kommunala trafiksäkerhetsråd.

Enheten deltog på Trafiksäkerhetsdagen i maj.

Dialogmöten med rektorerna från Hanvikens skola och Sofiebergsskolan kring trafiksäkerheten har hållits. Det har dock inte lett till några konkreta åtgärder än. Fortsatta möten planeras till våren 2017.

En ny gång- och cykelbana har anlagts längsmed Alby skogsväg.

En avlämningsplats för till exempel Engelska skolan (30-minuterparkering) har byggts på Bollmora gårdsväg.

Insamling av gatuvybilder (fotografering likt Google street view) har genomförts på cykelvägnätet. År 2013 gjordes en insamling av gatuvybilder på bilvägnätet.

En kommunövergripande trafikbulerkartläggning har genomförts.

Verksamhetens mobila hastighetsdisplayer (som visar hur fort man kör) har turnerat runt i kommunen på 18 olika platser. Utplaceringen av displayerna sker till stor del efter önskemål från allmänheten.

Transportstyrelsens trafikolycksstatistik (STRADA) visar på totalt 94 sjukhus- eller polisrapporterade olyckor i Tyresö 2016 (kan justeras något i efterhand) vilket är en liten minskning jämfört med 104 olyckor 2015. Se tabell nedan.

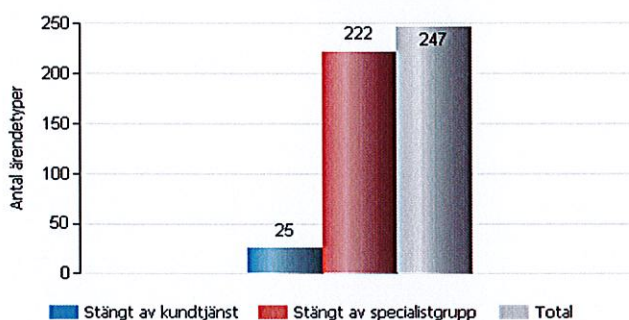
Under året hanterades 131 långtidsuppställda fordon (varav 83 krävde fortsatt handläggning och 27 skrotades), 207 schakttillstånd, 275 trafikordningsplaner, 38 transportdispenser och 40 markupplåtelse. Se tabell nedan.

Det utfärdades 1 789 felparkeringsavgifter (allmän mark) och 231 kontrollavgifter (tomtmark) av kommunens upphandlade parkeringsövervakningsbolag Nokas.

Placering i Cykelfrämjandets Kommunvelometer

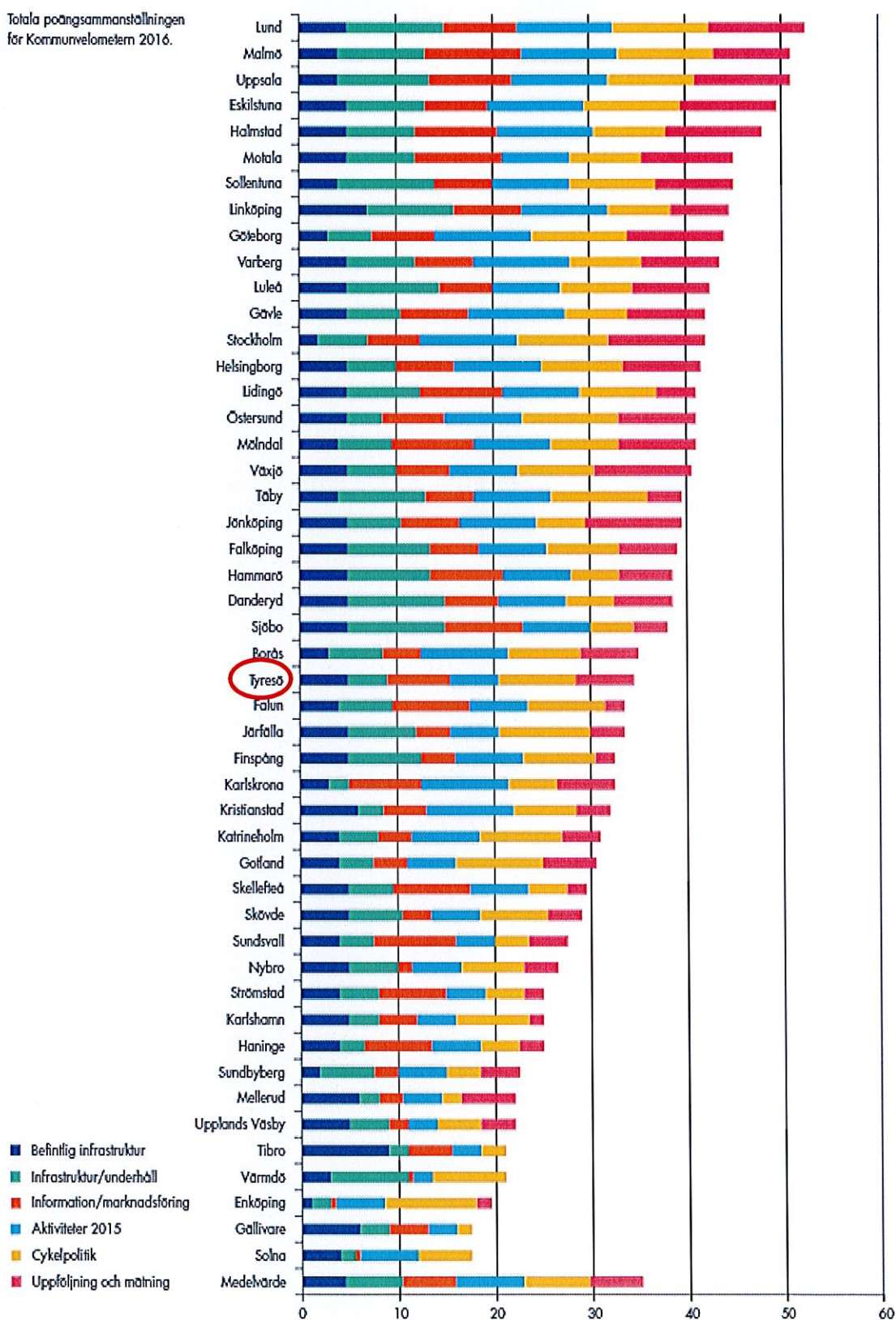
Verksamhetsmätt	2014	2015	2016
<i>Antal inkomna synpunkter i synpunktshanteringsystemet Artvise.</i>	Ingen uppgift	Ingen uppgift	247 (varav Servicecenter handlade 25 (10%))

Fördelning ärendetyper (avslutade)

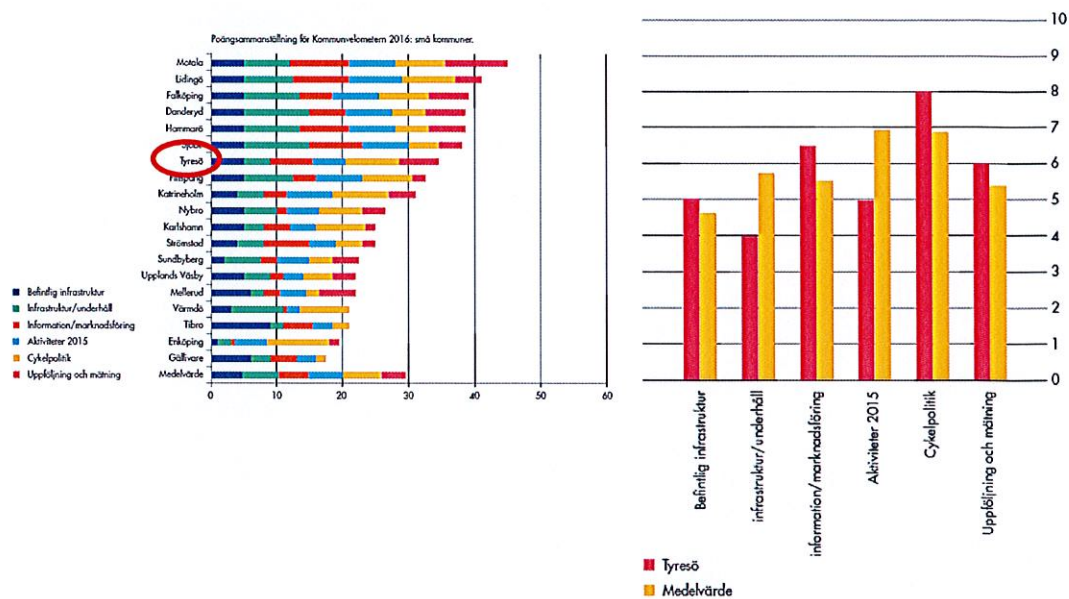

	2014	2015	2016
<i>Miljö- och trafik - Sjukhusrapporterade olyckor inom vägtransportområdet, antal/100 000 inv. (N07804)</i>	185	212	Ingen uppgift
<i>Miljö och trafik - Olycksstatistik i Tyresö kommuns vägtransportssystem - Lindrig olycka (antal)</i>	62	65	63
<i>Miljö och trafik - Olycksstatistik i Tyresö kommuns vägtransportssystem - Måttlig olycka (antal)</i>	23	37	26
<i>Miljö och trafik - Olycksstatistik i Tyresö kommuns vägtransportssystem - Allvarlig olycka (antal)</i>	4	2	4
<i>Miljö och trafik - Olycksstatistik i Tyresö kommuns vägtransportssystem - Dödsolycka (antal)</i>	1	0	1
<i>Miljö och trafik - Olycksstatistik i Tyresö kommuns vägtransportssystem - totalt antal olyckor (antal)</i>	90	104	94

Totala poängsammansättningen
för Kommunvelometern 2016.

Diagrammet visar Tyresös placering (26) bland de deltagande (48) kommunerna i Cykelfrämjandets Kommunvelometer och hur poängen fördelats.

Kommun	Årtal	Befintlig infrastruktur	Infrastruktur/underhåll	Information/marknadsföring	Aktiviteter	Cykelpolitik	Uppföljning och mätning	Totalpoäng
Tyresö	2014	5	5	5,5	9	5	3,5	33
	2015	5	5	6,5	8	6,5	4,5	35,5
	2016	5	4	6,5	5	8	6	34,5

Diagrammen och tabellen visar Tyresös placering (7) bland de deltagande kommunerna (20) som har färre än 50 000 invånare i Cykelfrämjandets Kommunvelometer och hur poängen fördelats.

2.5 Uppföljning av verksamhet och ekonomi

Resultaträkning för verksamhetsområde 12

Belopp i tkr	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall
Intäkter			
Försäljning	- 1	152	61
Taxor och avgifter	869	748	1 614
Interna intäkter	3 781	3 966	5 466
Övriga intäkter	189	260	332
Summa intäkter	4 837	5 126	7 473
Kostnader			
Personalkostnader	- 3 027	- 1 738	- 2 367
Köp av verksamhet	- 60	- 173	- 94
Interna kostnader	226	- 502	- 556
Lokalkostnader	- 357	- 332	- 196

Finansiella kostnader	- 324	- 507	- 35
Övriga kostnader	- 2 175	- 3 278	- 2 993
Summa kostnader	- 5 717	- 6 529	- 6 242
Resultat	- 880	- 1 403	1 232

Kommentar

Analys av trenden i utfall för verksamhetsområdet som helhet mellan åren beskrivs här.

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Trafikplanering	- 144	549	693
Folkhälsa o hållbar utv.	289	- 40	- 329
Natur och miljö	0	726	726
Viltvård	0	- 3	- 3
Totalt	145	1 232	1 087

Kommentar

Analys av differens mellan utfall och årets budget för de olika verksamheterna beskrivs här. Fokusera på de stora avvikelserna, både positiva och negativa avvikelser ska analyseras och kommenteras.

3 Uppföljning av riskhanteringsplan

En identifierad risk för verksamhetsområdet identifierades för 2016.

- Ökad bilåkande dvs kollektivtrafikens andel ökar inte.
 - o Analyser ska göras utifrån trafikmätningar, kollektivtrafikmätningar och resvaneundersökningar.

Enligt trafikmätningar på Bollmoravägen, Tyresövägen, Njupkärrsvägen och Myggdalsvägen kan det tolkas dt som om antalet fordon sjunkit något över tid. En statistiskt säkerställd slutsats kan dock inte fattas på dessa uppgifter då trafikflöden kan flytta sig som en följd av nya bostäder och ombyggnationer. Ett program för fordonsmätning ska tas fram så att mätningarna bättre kan följas över tid. Verksamheten väntar på svar från en resvaneundersökning.

Tabellen nedan visar förändringar på några vägars trafik. Resultaten är inte statistiskt säkerställda.

	År	År	Förändring
Bollmoravägen	2011	2013	-12%
Tyresövägen	2004	2011	0 %
Tyresövägen	2011	2014	+1 %
Myggdalsvägen	2011	2014	+1 %
Njupkärrsvägen	2009	2014	-2 %
Njupkärrsvägen	2011	2014	-11 %

4 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Synpunkter, förslag och klagomål

Nya rutiner för hantering av inkomna synpunkter, förslag och klagomål ska tas fram under 2017. Arbete med hanteringen kommer till viss del ske i grupp för att säkerställa kvaliteten på svar och likabehandling av medborgares synpunkter, förslag och klagomål. Regelbundna avstämningar med Servicecenter ska göras av samma skäl och för att höja kunskapen hos dem och därmed öka andelen ärenden som de själva avslutar. En särskild rutin för förslag ska etableras. Likaså ska hanteringen av ärenden och synpunkter som rör polisens insatser (önskemål om kontroller) ses över.

Dialog med skolor ska föras för att så bra som möjligt vikta förslag på trafiksäkerhetsåtgärder.

Digitalisering och automatisering

Samtliga lokala trafikföreskrifter (LTF:er) ska ses över för att säkerställa den geografiska kvaliteten på trafikregleringar, det vill säga att föreskrift och vägmärke verkligen säger samma sak och avser samma sträckning. Kompletterande LTF:er kan behövas skrivas och onödiga avslutas.

Åtgärder till klimatstrategi

Nya åtgärder för att klara energi- och klimatstrategins mål ska tas fram under 2017. Åtgärderna ska prioriteras och genomförande ska påbörjas.

Verksamhetsområde Vatten och avlopp

Verksamhets-
berättelse
2016

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser	3
2	Mål och resultat	3
	Livskvalitet - den attraktiva kommunen	3
	Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum	4
	God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	5
	Attraktiv arbetsgivare	5
3	Uppföljning av riskhanteringsplan	9
4	Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag	9

1 Viktiga händelser

Under året har utformning av ny dagvattenanpassad VA-taxa påbörjats för färdigställande 2017 och eventuell tillämpning från 2018. Taxans införande innebär då en mer förfinad och rättvisare fördelning av dagvattenkostnaderna bland VA-abonnenterna. En ny, större dagvattenanläggning har även byggts vid Prästängen, Krusboda, vilket motsvarar de uppsatta och förväntade verksamhetsmålen samtidigt som anläggningen är ett ytterligare bidrag till medborgares rekreativsmöjligheter vilket i viss mån även ökar kommunens attraktivitet.

2 Mål och resultat

2.1 Måluppfyllelse

Strategiskt målområde

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Leveranserna av vatten till kommunens VA-abonnenter ska säkerställas långsiktigt.

Ledningsnätens status förbättras kontinuerligt genom en hög förnyelsetakt för befintliga VA-ledningar så att renvattenförlusterna minskas och årsvis inte överstiger 20 %.

Indikator

Titel	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-12	Mål 2016
Vatten och avlopp - Såld mängd vatten i förhållande till inköpt mängd	76,00%	80,00%	81,00%	80,00%	80,00%

Kommentar:

Årets utfall visar på ett relativt normalt resultat i stort motsvarande det uppsatta verksamhetsmålet. Mätningen försvåras av främst på grund av omätta volymer (uteblivna mätaravläsningar) samt intern förbrukning.

Årets fortsatt höga förnyelsetakt i ledningsnäten har medfört att leveranssäkerheten och kvalitén i VA-tjänsterna har förbättrats vilket innebär att grunduppdragen för verksamheten har uppnåtts.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Konkurrensutsättning

Konkurrensutsättning sker löpande i samband med upphandling av alla leverantörstjänster och produkter.

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Strategiskt mål

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Indikator

Titel	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016- 12
Nöjd kund index vattenkvalitet	82,00%	84,00%	---	83,00%

Aktivitet

God dricksvattenkvalitet**Kommentar:**

Uttagna vattenprov under året har samtliga visat på fullgod kvalitet. Vissa störningar med missfärgat vatten har dock uppstått i mindre delområden vid två tillfällen under året och enbart kortvarigt i samband med tillfälliga vattenläckor.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål

2.2 Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-12	Mål 2016
Resultat	3 868	- 422	454	0

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	---	93,3 %	94,00%
Medarbetarindex	---	---	71

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Indikator

Titel	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-12	Mål 2016
Sjukfrånvaro (%) per enhet	7,32 %	6,84 %	2,21 %	2,13 %	4,00 %

2.3 Uppföljning av uppdrag från kommunplan

Konkurrensutsättning sker löpande i samband med upphandling av flertalet leverantörstjänster och produkter.

2.4 Uppföljning av kvalitetsgarantier

Vi levererar alltid gott och tjänligt vatten som uppfyller livsmedelsverkets normer.

Verksamheten arbetar löpande med att förnya, förbättra och övervaka befintliga VA-anläggningar samt vattnets kvalitet.

Kommentar: Garantin är uppfylld

Du ska inte vara utan vatten mer än fem timmar per år.

Beredskap och resurser finns tillgängliga och organiserade för att kontinuerligt året och dygnet runt för att snarast möjligt kunna åtgärda leveransproblem samt för att tillhandahålla vatten med tillfälliga lösningar till alla abonnenter.

Kommentar: Garantin är i huvudsak uppfylld med undantag för enstaka hushåll/fastigheter i samband med två mer omfattande skador i ledningsnätet.

Om du blir utan vatten kan du hämta vatten vid en vattenpost eller från en tankvagn senast två timmar efter att avbrottet konstaterats. Du ska då inte behöva gå längre än 500 meter för att hämta vatten.

Garantin upprätthålls av verksamheten löpande och instruktioner som efterlevs av berörda resurser.

Kommentar: Garantin är uppfylld

Om en vattenläcka i kommunens ledningsnät upptäcks under ordinarie arbetstid börjar vi reparationsarbetet inom två timmar. Om en läcka upptäcks på andra tider börjar vi arbetet inom fyra timmar.

Garantin upprätthålls av verksamheten genom tillräckliga resurser och tillämpning av gällande instruktioner.

Kommentar: Garantin är uppfylld

2.5 Uppföljning av verksamhet och kvalitet

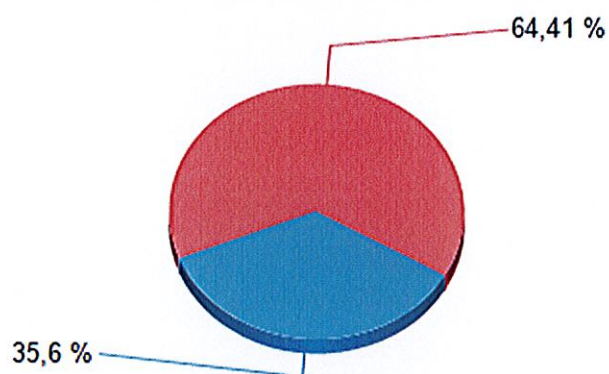
Tillämpning av ny teknik i form av särskilda SMS-tjänster har inneburit att brukare och abonnenter på ett snabbt och smidigt sätt har kunnat informeras om eventuella akuta störningar i vattendistributionen eller planerade och nödvändiga leveransavbrott.

VA-verksamheten har under gångna året haft en god utveckling genom att förnysetakten i gamla delar av VA-nätet fortsatt har varit hög. Under året har även ett arbete med att komma till rätta med tillskottsvatten till spillvattennätet förstärkts och vidareutvecklats. I detta avseende har berörda fastighetsägare som fått sina interna ledningssträckor inventerade och inspekterade samtidigt haft stor nytta av de framtagna resultaten för deras framtida drift och underhåll av fastigheterna.

Årets genomförda medborgarundersökning ger även VA-verksamheten mycket goda betyg. Resultaten för Tyresö som helhet är långt över medelvärdet i landet och högst i regionen samtidigt som VA-avgifterna kunnat hållas på en rimlig nivå.

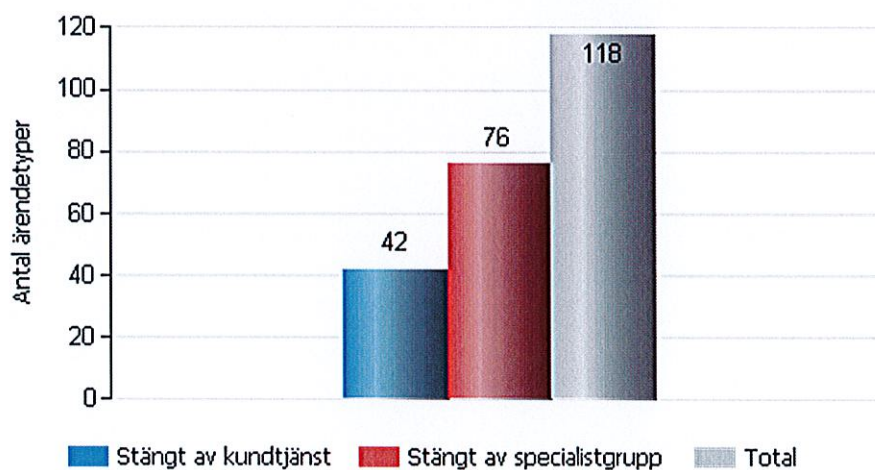
Inkomna synpunkter och felanmälningar jan – nov 2016

Fördelning ärendetyper (avslutade)

■ Stängt av kundtjänst ■ Stängt av specialistgrupp

Fördelning ärendetyper (avslutade)

■ Stängt av kundtjänst ■ Stängt av specialistgrupp ■ Total

2.6 Uppföljning av verksamhet och ekonomi

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
Vatten och avlopp - Sålda volymer vatten i förhållande till inköpt mängd	80 %	81 %	80 %
Andel bortkopplade dagvattenytor, m ²	100	200	1 000

Kommentar

Utfallen för de redovisade åren visar på en stadigt ökande effektivitet vilket på sikt medför förbättrade kostnadsutfall.

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
Antal vattenläckor	24	27	25
Antal avloppsstopp	28	29	31

Kommentar

Utfallen för året motsvarar antal skador och incidenter som uppgår till en relativt låg nivå i förhållande till hela ledningssystemets omfattning och status.

Resultaträkning för verksamhetsområde VA

Belopp i tkr	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall
Intäkter			
Taxor och avgifter	65 104	69 664	69 397
Övriga intäkter	893	190	411
Summa intäkter	65 997	69 853	69 808
Kostnader			
Personalkostnader	- 8 230	- 7 731	- 11 221
Köp av verksamhet	- 4 996	- 5 424	- 5 365
Interna kostnader	- 2 348	- 3 300	- 3 810
Lokalkostnader	- 688	- 1 232	- 1 200
Finansiella kostnader	- 2 376	- 4 637	- 4 041
Övriga kostnader	- 43 521	- 47 969	- 43 717
Summa kostnader	- 62 161	- 70 293	- 69 354
Resultat	3 836	- 440	454

Kommentar

Årets utfall visar på ett positivt resultat, men följer tidigare års trend med ett balanserat resultat.

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Va-verket gem.	42 718	45 670	2 953
Underh. Ledningsnät	- 14 251	- 17 394	- 3 143
Drift vattenverk	- 9 501	- 11 598	- 2 097
Pumpstationer	- 18 965	- 16 224	2 741
Totalt	0	454	454

Kommentar

Årets utfall är positivt och förväntat till följd av ett något nederbördsfattigare år vilket direkt påverkat behandlingskostnaderna för spillvatten.

3 Uppföljning av riskhanteringsplan

I det fall takten på förnyelse av VA-ledningar avtar så ökar riskerna för att mål om leveranssäkerhet och god kvalitet på dricksvatten inte kan uppfyllas.

Samtidigt innebär detta att riskerna för översvämningar, skador på fastigheter och anläggningar samt att miljöpåverkan ökar på mark och vatten. Dessa typer av skador kan då även innebära stora ekonomiska belastningar för kommunen, VA-kollektivet och berörda fastighetsägare.

Verksamhetsårets fortsatt höga förnyelsetakt för gamla VA-ledningar samt goda resultat av inventering och arbeten med att minska felkopplingar i VA-nätet bidrar till att minska ovan nämnda skade- och kostnadsrisker.

4 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

- Resurserna för drift, underhåll och övervakning av ett årligen ökande antal VA-anläggningar behöver förstärkas
- Reinvesteringar för förnyelse av äldre ledningsnät och anläggningar behöver även fortsättningsvis ökas för att möta ett åldrande ledningsnät och för att leverera goda funktioner och kapaciteter samt för att behålla hög vattenkvalitet och leveranssäkerhet.

- Nya tekniker och lösningar för dagvattenhantering behöver tillämpas och anläggas i befintliga och nya bebyggelseområden för att minska och förebygga risker för översvämningar, skador på fast egendom och minimera miljöpåverkan i berörda ytvatten.

Verksamhetsområde Renhållning

Verksamhets-
berättelse
2016

tyresö kommun

1 Viktiga händelser

Som följd av utökade avfallstjänster samt utvecklingen av kostnader för insamling av matavfall antog kommunfullmäktige renhållningsenhetens förslag till ny taxa för avfallsavgifter för 2017. Taxeförslaget innehöll även vissa anpassningar av befintliga avfallstjänster i syfte att optimera avfallshanteringen, minska avfallsmängderna och öka nyttjandet av resurser i avfallet.

Även en lokal renhållningsordning med föreskrifter för avfallshanteringen i Tyresö kommun arbetades fram och antogs under verksamhetsåret.

2 Mål och resultat

2.1 Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål

2.1.1 Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Medborgarnas och avfallsabonnenternas möjligheter att bidra till en hållbar och miljöanpassad avfallshantering ökar genom utveckling av avfallsinsamlingen.

Minska mängderna traditionellt hushålls- och restavfall genom fortsatt utökning av matavfallsinsamling och utbyggnad av insamling av förpackningar och tidningar.

Indikator

Titel	Kön	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-12	Mål 2016
Renhållning - I hushåll som är anslutna till matavfallsinsamling	Alla	40,00%	47,00%	50,00%	53,00%	55,00%
Renhållning - Tyresös	Alla	63	71		67	

medborgare bedömer renhållning och sophämtning i kommunen						

Kommentar:

Trots att befolkningmängden ökat i kommunen under 2016 har totala mängden insamlat hushållsavfall och grovavfall fortsatt att minska. Samtidigt har mängden insamlat matavfall ökat kontinuerligt till följd av att fler bostäder och verksamheter anslutit sig till insamlingssystemet. För mer detaljerad insamlingsstatistik, se avsnitt 2.8 *Uppföljning av verksamhet och ekonomi*.

Målet om en 55 procentig anslutningsgrad till matavfallsinsamlingen för enbostadshusen har inte uppnåtts till fullo, vilket delvis kan bero på att målet var en aning för ambitiöst satt. Detta eftersom trenden för de senaste årens utveckling allt sedan samtliga enbostadshus fått erbjudande om att sortera ut sitt matavfall, visar på en ökning med cirka tre procent årligen. Antalet informationskampanjer om matavfallsinsamlingen under de senaste åren har varit tämligen konstanta, likaså de personella resurserna inom verksamhetsområdet.

En medborgarundersökning genomfördes under hösten 2016, området renhållning och sophämtning fick 67 poäng i NMI (nöjd medborgarindex), vilket är det högsta betygspoäng som uppmättes bland de kommuner som deltog i undersökningen (fler kommuner fick dock samma poängbedömning).

Renhållningsenheten har även deltagit i branschorganisationen Avfall Sveriges nationella kampanj Miljönär-vänlig som lyfter fram fördelarna med att laga, låna och återanvända produkter och på så sätt minska invånarnas avfall. Den riktar sig främst till verksamheter eller organisationer som gör det lättare för medborgarna att agera hållbart. Under 2016 certifierade renhållningsenheten sex verksamheter med Miljönär-märkningen, däribland Tyresös bibliotek.

Aktivitet

Renhållningsenheten kommer under 2016 att genomföra informationskampanjer för ökad anslutningsgrad till matavfallsinsamlingen med inriktning mot villahushåll samt förskolor.

Kommentar:

Renhållningsenheten har deltagit i en regional informationskampanj på TV, sociala medier, bussar och i tidningar för ökad matavfallsinsamling i syfte att

öka biogas- och biogödselproduktionen i regionen. Utöver det har påminnelsebroschyrer skickats ut till hushåll som ännu ej varit anslutna till matavfallsinsamlingen. Båda informationskampanjerna har bidragit till en ökad anslutningsgrad, även om största utfallet från kampanjerna förväntas under kommande verksamhetsår.

Aktivitet

Renhållningsenheten kommer under 2016 att genomföra informationskampanjer för ökad återvinningsgrad av förpackningar och tidningar med fokus på villahushåll.

Kommentar:

Informationskampanjer är genomförda via tyreso.se, samt på Tyresö kommuns instagramkonto under hashtaggen #tyresosorterar. Renhållningsenheten har även genomfört informationskampanjer om nyttan med återvinning i kommunrutan.

Renhållningsenheten har också deltagit i branschorganisationen Avfall Sveriges nationella kampanj Miljönär-vänlig som lyfter fram fördelarna med att laga, låna och återanvända produkter och på så sätt minska invånarnas avfall. Den riktar sig främst till verksamheter eller organisationer som gör det lättare för medborgarna att agera hållbart. Under 2016 certifierade renhållningsenheten sex verksamheter med Miljönär-märkningen, däribland Tyresös bibliotek.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Konkurrensutsättning

Kommunal verksamhet, såväl befintlig som ny, kan med vissa undantag prövas för konkurrensutsättning. Nämnderna ska sträva efter att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet.

Kommentar:

Under året har renhållningsenheten genomfört flertalet konkurrensutsättningar inom verksamhetsområdet. Nya avtal har skrivits, bland annat gällande insamling och transport samt behandling av hushålls-, mat-, grov- och el-avfall samt drift och skötsel av kretsloppscentralen. De nya avtalen träder i kraft under 2017 och innebär flera nya, samt förbättrade tjänster, såsom behovshämtning för matavfall och insamling av fler fraktioner på kretsloppscentralen.

2.2 God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål

2.2.1 Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-12	Mål 2016
Resultat	1 942	-964	6 254	2 000

2.3 Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Strategiskt mål

2.3.1 Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	---	93,3%	94,00%
Medarbetarindex	---	---	71

2.3.2 Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-12	Mål 2016
Sjukfrånvaro (%) per enhet	0,80%	0,43%	2,24%	4,00%

2.4 Uppföljning av uppdrag från kommun- och nämndplan

Här beskrivs resultat utifrån särskilda uppdrag för mandatperioden och utifrån

nämnduppdragen. Har uppdraget påbörjats eller genomförts? Har uppdraget stoppats eller försenats? Vad är i så fall orsaken?

Särskilda uppdrag:

Fortsätta utveckla matavfallsinsamling för att få större täckningsgrad bland flerfamiljshus och bland verksamheter och företag.

Anslutningsgraden till matavfallsinsamlingen då det gäller flerbostadshus, grupphusområden och verksamheter ökade med 2,8 procent jämfört med föregående verksamhetsår. Den totala anslutningsgraden till matavfallsinsamlingen uppgick till vid årets slut till 22,8 procent för denna kundgrupp.

2.5 Uppföljning av kvalitetsgarantier

Här görs en sammanfattning av i vilken grad kvalitetsgarantierna har uppfyllts. Vid avvikelser beskriv orsaker och planerade eller vidtagna åtgärder.

Kvalitetsgarantier för renhållningsverksamheten

Du kan ringa servicecenter och få svar på dina frågor om renhållning. Vi finns på plats alla vardagar.

Garantin upprätthålls genom anpassade resurser och hög tillgänglighet.

Vi hämtar alltid ditt avfall på rätt dag.

Insamlingsverksamheten är schemastyrd och utförandet följs upp löpande månadsvis i digitala rapporteringssystem.

Om du beställer tömning av slam utför vi tömningen inom sex arbetsdagar.

Kundservice- och utförarorganisationen är anpassade för att uppfylla garantin.

Om du beställer akut tömning av slam börjar vi tömningen senast 12 ordinarie arbetstimmar efter din beställning.

Utförarorganisationen håller resurser till förfogande löpande för att uppfylla garantin.

Om du beställer jourtömning av slam börjar vi tömningen senast 6 timmar efter din beställning.

Utförarorganisationen håller resurser till förfogande och i beredskap för att uppfylla garantin.

2.6 Uppföljning av verksamhet och kvalitet

Här görs en sammanfattning av hur den löpande verksamheten bedrivits under året som gått. Hur har verksamheten utvecklats, har det gått bättre eller sämre

än förväntat och vad har påverkat verksamhetens resultat? Hur har ni arbetat för att förbättra era processer, medborgarnyttan och förhållningssätt utifrån ert huvuduppdrag? Har det gjorts granskningar, inspektioner eller andra kvalitetsuppföljningar? Vad visar era riskbedömningar, självskattningar och egenkontroller? Hur ligger ni till jämfört med andra (verksamheter, kommuner, län eller riket)? Använd gärna analysstegen. Ni hittar den på intranätet.

Utbildningstillfällen med Servicecenter i verksamhetssystemet Future.

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
<i>Ex. antal inkomna reklamationer på utförda tjänster insamling av hushållsavfall, matavfall och slam.</i>	0,25 procent	0,15 procent	0,14 procent

Renhållningsenheten har under året regelbundet haft drift- och avtalsmöten med entreprenör och servicecenter samt efter behov haft ett fåtal utbildningstillfällen med chaufförer och samhällsväglare för att säkerställa såväl kvalitén för verksamhetsområdet som kompetensnivån hos medarbetarna.

Kvalitetsenheten har gjort en uppföljande granskning av hur avfallshanteringen fungerar ur ett medborgarperspektiv, med slutsatsen att verksamheten har utvecklats och stärkts sedan den tidigare granskningen som genomfördes 2014.

Tillsynsbesök av Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har gjorts på Kretsloppscentralen samt i de butiker som har insamlingsskåp för farligt avfall och elavfall och bedömningarna påvisar att verksamheterna fungerar tillfredställande.

2.7 Uppföljning av verksamhet och ekonomi

Här redovisar ni utfall för verksamhetsmått (volymer och andra viktiga nyckeltal som ni följer regelbundet).

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
<i>Mängd hushållsavfall i kg</i>	192	188	184

per invånare

Kommentar

Analys av trenden i utfall som helhet mellan åren beskrivs här.

Vad gäller hushållsavfall och grovavfall har de totala mängderna minskat med 2,8 procent, trots att invånarantalet har ökat med cirka 2 procent. Mängden insamlat matavfall har ökat med 13,8 procent på grund av att allt fler hushåll och verksamheter har anslutit sig till insamlingen. Bidragande orsaker till att hushållsavfallet fortsatt att minska tros vara behovshämtning, matavfallsinsamling samt den miljöstyrande taxan, som samtliga syftar till att öka tyresöbornas benägenhet att källsortera och minska sitt avfall.

Inpasseringsstatistiken påvisar att antalet besök till kretsloppscentralen minskat med 6,6 procent jämfört med föregående år. Med anledning av detta anses 20 besök per hushåll samt 30 besök per företagsabonnemang vara väl tilltaget sett till antalet besök i snitt. Företag som ger upphov till stora mängder avfall har dock i vissa fall köpt extra inpasseringar till kretsloppscentralen.

Resultaträkning för verksamhetsområde renhållning

Här redovisas en sammanställning av ekonomin inom verksamhetsområdet enligt samma uppställning som använts i ekonomisk rapportering tidigare under året.

Nedan finns exempel på sätt att redovisa.

Belopp i tkr	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall
Intäkter			
Taxor och avgifter	38 096	41 527	46 444
Övriga intäkter	1 192	911	671
Summa intäkter	39 288	42 438	47 115
Kostnader			
Personalkostnader	- 2 653	- 3 105	- 3 588
Köp av verksamhet	- 26 956	- 30 093	- 28 052
Interna kostnader	- 1 481	- 3 055	- 2 612
Lokalkostnader	- 158	- 201	- 232
Finansiella kostnader	- 565	- 618	- 476
Övriga kostnader	- 5 533	- 6 329	- 5 900

Summa kostnader	- 37 346	- 43 402	- 40 861
Resultat	1 942	- 964	6 254

Kommentar

Årets utfall visar på ett positivt resultat. Det stora ekonomiska överskottet balanserar ett ackumulerat underskott från tidigare år.

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Renhållning adm.	- 3 359	- 1 979	1 379
Hushållsavfall	4 851	4 081	- 770
Grovavfall	935	1 054	119
Kretsloppscentralen	- 1 245	907	2 152
CFC	- 332	- 83	249
Batteriinsamling	0	90	90
El-avfall	206	- 34	- 240
Farligt avfall	- 1 220	- 287	934
Slam	- 22	1 993	2 015
Latrin	22	69	47
Fett	164	443	279
Totalt	0	6 254	6 254

Kommentar

Analys av differens mellan utfall och årets budget för de olika verksamheterna beskrivs här. Fokusera på de stora avvikelserna, både positiva och negativa avvikelser ska analyseras och kommenteras.

2016 års renhållningstaxa har tagit höjd för att balansera verksamhetens ackumulerade underskott från tidigare verksamhetsår.

Minskade mottagna, transporterade och behandlade mängder grovavfall och hushållsavfall har bidragit ytterligare till verksamhetens ekonomiska överskott.

Under verksamhetsåret trädde även en ny avtalsperiod i kraft för behandling av hushållsavfall. Det nya avtalet innebär lägre behandlingskostnader för verksamhetens mest omfattande fraktion.

3 Uppföljning av riskhanteringsplan

Här redovisas resultatet av genomförda åtgärder för att hantera risker och resultatet från kontrollinsatser i riskhanteringsplanen.

Renhållningsbranschen är en relativt olycks- och skadedrabbad bransch. Renhållningsbilarna trafikerar dagligen kommunens vägar för att ge invånarna en god service, men detta sker inte riskfritt. En utredning har under verksamhetsåret tillsatts gällande Tyresös mest kritiska hämtningsställen ur arbetsmiljö- och trafiksäkerhetssynpunkt.

4 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Här sammanställs de slutsatser som kan dras utifrån avsnitt 2 och 3. Slutsatserna bör användas som beslutsunderlag i arbetet med nämndplanen för 2018. De visar vilka prioriterade områden, insatser och satsningar som slutsatserna visar på.

- För att öka medborgarnas möjligheter till en långsiktigt hållbar avfallshantering behöver personella och ekonomiska resurser förstärkas
- Behov finns för att investera i nya, mindre och mer lättillgängliga anläggningar för källsortering, så kallad mini-ÅVC.

Verksamhetsområde Näringsliv

Verksamhets-
berättelse
2016

tyresö kommun

1 Viktiga händelser

I samband med Svenskt Näringslivs undersökning om kommuners företagsklimat rankas Tyresö som nr 18 i hela landet 2016, vilket medförde att Tyresö utsågs som länets klättrare (+44).

2 Mål och resultat

2.1 Måluppfyllelse

Strategiskt målområde

Ett blomstrande näringsliv

Strategiska mål:

- **Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat**
- **Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen.**

SBA	Totalt*	Kommun	NKI
17	25	Tyresö	70

**Totalt visar placering av samtliga kommuner som gjort undersökningen genom SBA och SKL.*

Kommentar

Målet anses uppnått då Tyresö placerar sig på plats 18 när det gäller företagsklimat enligt Svenskt näringslivsundersökning.

Enligt Stockholm Business Alliance undersökning 2016 blev NKI (nöjdhetsindex) 70 för Tyresö och kommunen hamnar på plats 25 * när helheten bedöms. Vi når inte upp till SBA:s mål om NKI 75 men vi har ett betyg som är högt enligt undersökningen.

2.2 Uppföljning av uppdrag från kommunplan

Det särskilda uppdraget och arbetet med att fördjupa samarbetet med det lokala näringslivet har bidragit bland annat till att Tyresö har klättrat i Svensk Näringslivs ranking. Uppdraget kan därför delvis ses som uppfyllt.

2.3 Uppföljning av verksamhet och kvalitet

Näringslivsenheten har under det gångna året haft en stabil och relativt högt deltagande av företagare på företagarkostmötena.

Under året har även näringslivschefen deltagit i företagsnätverk, besökt enskilda företag samt deltagit i både kommunala och regionala nätverk med fokus på bl.a ett gott företagsklimat och fler arbetstillfällen tex. iform av fler nystartade företag.

Tyresö Näringslivsdag har genomförts för fjärde året och är ett uppskattat arrangemang. Trenden visar att företagsmässan är populär och blir bokad av utställare i ett tidigt skede. Under 2016 förändrades upplägget med att införa en rekryteringsmessa i samband med näringslivsdagen som var lyckad då besöksantalet steg kraftigt i Tyresö centrum och rekryteringsmässan var välbesökt och en klar succé!

För att stärka handeln har ett pris för Årets butik i Tyresö kommun införts sedan några år tillbaka. Syftet med detta pris är att få medborgare att handla i kommunen.

Ett inledande arbete med att ta fram besöksnäringsstrategi genomfördes under 2016 i form av en workshop som var uppskattad av deltagarna. Flera gav uttryck för att de blev inbjudna och delaktiga. Det kom fler deltagare än förväntat och flera goda inslag för att kunna ta fram en strategi framkom.

Resultaträkning för verksamhetsområde Näringsliv

Belopp i tkr	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall
Intäkter			
Kommunbidrag	350	1164	1164
Övriga intäkter	609	221	212
Summa intäkter	959	1385	1376
Kostnader			
Personalkostnader	0	659	-710
Övriga kostnader	820	720	-666
Summa kostnader	820	1379	1376
Resultat	139	6	0

Kommentar

Årets utfall visar på tidigare års trend med ett balanserat resultat.

3 Uppföljning av riskhanteringsplan

I nuläget finns det ingen riskhanteringsplan för verksamhetsområdet.

4 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

- Ett fortsatt arbete med ett antal olika aktiviteter (Tyresö näringslivsdag med en rekryteringsmessa, starta eget frukost möten, etc) för att fördjupa kontakterna med det lokala näringslivet. Förbättringsmöjligheter till denna dag är att samordna ytterligare med andra förvaltningar och visa upp kommunens verksamheter.
- För att stärka handeln ytterligare behövs det här utvecklas ett större engagemang från handelns största fastighetsvärdar, Tyresö centrum samt Tyresö bostäder.
- Att aktivt analysera och inhämta mer faktabaserade resultatunderlag för att ta reda på hur företagen i Tyresö utvecklas kan ses som en vinst. Att definiera deras eventuella behov kan underlätta en ökning av arbetstillfällen i Tyresö kommun.
- SBA/Insikt undersökning - en sammanfattning av den senaste undersökning visar att den totala nöjd-kund-index (NKI) ligger oförändrad. Bygglov var ett av de områden där NKI-värdet sjönk som var i princip det enda området som visade en negativ nedgång.
- Ett förbättringsförslag är att samordna analysunderlag från de olika enheterna tillsammans med Södertörnskommunerna för att säkerställa att tjänsterna utförs på lika sätt gentemot företagare oavsett kommuntillhörighet.

Årets prioriterade områden

- Uppföljning och utveckling av de första åtgärdsförslagen i handlingsplanen Blomstrande Näringsliv ute på samtliga förvaltningar.
- Framtagande av besöksnäringsstrategi och igångsättande av samarbetsförslag.
- Anordna Näringslivsdag
- Starta eget företagsfrukostmöten
- Analys av Tyresös näringsliv

Verksamhetsområde Gemensam verksamhet

Verksamhets-
berättelse
2016

tyresö kommun

1 Viktiga händelser

Under året infördes ett strategiskt IT-råd med uppdrag att samordna den strategiska utvecklingen av IT inom kommunen. IT-rådet har fått i uppdrag att övergripande driva arbetet med digitalisering och har under året tagit fram förslag till "Vägledning för digitalisering i Tyresö kommun" som innehåller ett antal viktiga framgångsfaktorer och dess strategiska inriktning.

Kost- och måltidsverksamheten övergår från och med 1 januari 2017 till Konsult- och servicekontoret.

En ledarskapsfilosofi har arbetats fram och ett ledarutvecklingsprogram har startat under 2016.

Förstudie för nytt webpubliceringsverktyg har färdigställts och beslut om att starta ett projekt har tagits av ledningsgruppen.

Under 2016 har utvecklingen i arbetet med att tillämpa beslutstödssystemet som Bestyr gått snabbt framåt. En förvaltningsorganisation har fastställts och processteamet har hittat arbetsformer. Det har satsats på resurser för förvaltning, stöd och utveckling inför 2017.

Kommunfullmäktige har antagit ett nytt program för medborgardialog. Programmet ska öka medborgarnas insyn och inflytande i kommunens verksamhet och beslut. Syftet är att dialogerna blir en mer naturlig del i kommunens arbete. Under året har ett verktyg tagits fram för ökade möjligheter till medborgardialog. Via Tyresöinitiativet kan alla som är över 16 år och som bor, studerar eller arbetar i Tyresö genom egna förslag påverka kommunens politiska beslut och verksamheter. Man kan också påverka genom att stödja andras förslag. Förslag som får stöd från minst 50 personer skickas vidare som ett beslutsärende till berörd nämnd.

Moduler för att klara bosättningen för nyanlända har köpts in och ska placeras på Farmarstigen och i Tyresö strand.

Arbetet med att upphandla e-arkiv till kommunen har inletts, vilket på sikt kommer att möjliggöra en effektivare ärende- och dokumenthantering och är en förutsättning för ökad digitalisering i kommunen.

En handlingsplan mot våldsbejakande extremism har tagits fram.

2 Mål och resultat

2.1 Måluppfyllelse

Livskvalitet- den attraktivaste kommunen

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Kommunikation/information ska bidra till en positiv bild av Tyresö kommun

Kommentar:

Tyresöbornas bild av Tyresö: Svenskt kvalitetsindex som utsåg Tyresö till Sveriges populäraste kommun har inte genomfört undersökningen för 2016. SCB:s attitydundersökning genomförs hösten 2016. Tyresö har fått betyg väl över snittet både som region och för verksamheterna. 79 procent av de svarande skulle rekommendera vänner och bekanta att flytta till Tyresö. I samma undersökning får information ett betyg väl över snittet. Allt fler följer kommunen i sociala media och "gillar" inlägg där. Nära 7250 följde vid årsskiftet kommunens Facebook-sida - en ökning med drygt 850 i år. Verksamheterna kan visa upp sig på Instagram genom en "stafett" och antalet som följer på Instagram har ökat starkt och är vid årsskiftet nära 1500 - en ökning från 450 vid årsskiftet.

Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

Förvaltningarnas närbarhet förbättras och öppettider ses över

Kommentar:

Tanken var att förvaltningarna skulle ha gemensamma öppettider med servicecenter. Behovet av tillgängliga verksamheter har minskat pga. att nya arbetsmetoder har införts där alla inkomna ärenden till servicecenter dokumenteras i Artwise och ärenden som inte kan besvaras direkt delegeras till rätt kompetens som ger svarar till medborgaren.

Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Nämndmål

Program för medborgardialog tas fram och integreras i styrprocessen. Programmet implementeras i förvaltningarna

Kommentar:

Under året har ett verktyg tagits fram för ökade möjligheter till medborgardialog. Via Tyresöinitiativet kan alla som är över 16 år och som bor, studerar eller arbetar i Tyresö genom egna förslag påverka kommunens politiska beslut och verksamheter. Man kan också påverka genom att stödja andras förslag. Förslag som får stöd från minst 50 personer skickas vidare som ett beslutsärende till berörd nämnd. Tyresöinitiativet är ett steg i arbetet med att förbättra möjligheten till delaktighet i Tyresö, och en del i Tyresö kommuns arbete med program för medborgardialog som kommunfullmäktige har beslutat om. Den nya dialogformen tas i bruk i februari 2017.

**God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser**

Nämndmål:

De kommunövergripande verksamheterna ska präglas av effektivitet och service.

Kommentar:

Som ett led i att öka kvaliteten på registratur och beslutsunderlag har kommunkansliet under 2016 genomfört utbildningar för handläggare på socialförvaltningen och utvecklingsförvaltningen i att skriva tjänsteskrivelser, tagit fram en handbok i registratur samt bildat ett nätverk för kommunens registratorer.

Ett Södertörns-gemensamt projekt startades under 2016 för upphandling av e-arkiv med ett gemensamt projektdirektiv. Under 2017 kommer kravspecifikation tas fram och upphandling förberedas/genomförs av e-arkiv. Innehåll i projektet preciseras utifrån gemensam projektplan som ska tas fram inom projektet.

Systemutveckling har skett framförallt inom modulen Strategisk styrning. Tillämpningen av systemet har ökat markant under 2016. I nuläget arbetar samtliga chefer på verksamhetsnivå i modulen med verksamhetsutveckling. Workshops för verksamhetsplanering har genomförts för samtliga chefer och dessa har kompletterats med individuellt stöd. Det är stora variationer i hur verksamheternas kvalitetsarbete, det gäller både struktur och kultur.

Under 2016 har utvecklingen i arbetet med att tillämpa beslutstödssystemet Bestyr gått snabbt framåt. En förvaltningsorganisation har fastställts och processteamet har hittat arbetsformer. Det har satsats på resurser för förvaltning, stöd och utveckling inför 2017. Stödfunktioner för beslutstöd finns inom ekonomiavdelningen, HR-avdelningen och kvalitetsenheten.

Nätverket för styrprocessen har bildats med representanter från samtliga förvaltningar och från centrala stödfunktioner; economicontrollers, kvalitetsstöd och HR-stöd.

IT-avdelningen har tagit fram en trafikljuslista på system som kan vara möjliga att centralisera i gemensam systemförvaltning.

Riktlinjer för upphandling utarbetade.

För att avlasta servicecenter har vissa internservicefunktioner förts över till kontorservice.

Nämndmål

Cheferna ska vara nöjda med kommunens gemensamma stödinsatser.

Kommentar:

Den årliga kundenkäten för gemensam verksamhet visade återigen på ett högt betyg, i genomsnitt betyget 4.0 på en femgradig skala från interna kunder och beställare. Information om stödfunktionerna uppdrag och vilket stöd de kan erbjuda behöver förtydligas.

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

I medarbetarundersökningen som gjordes hösten 2016 är det 81 procent av medarbetarna kan rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Målet kan med viss tvekan anses uppfyllt. Till farhågorna framöver hör att en oönskad personalomsättning märks i många verksamheter. Att ersättningsrekrytera är både kostsamt och innebär minskad effektivitet i verksamheterna.

Tyresö kommun har under många år saknat en kommunövergripande ledarutveckling. Under 2016 har ett chefs- och ledarprogram tagits fram.

Programmet består av tre delar:

Chefen som arbetsgivare

Chefen som ekonomi- och verksamhetsansvarig

Chefen som ledare.

De två förstnämnda områdena har kommit igång och utbildningar som stärker chefernas kunskap och förmåga inom dessa områden har startats.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Sjukfrånvaron 2016 7,4 procent. Det är en liten minskning jämfört med 2015 då den var 7,6 procent. Fortfarande är dock sjukfrånvaron för hög i förhållandet till målet om 4 procent som ska nås 2018. Målet kan inte anses uppfyllt.

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

I medarbetarundersökningen framkommer att 90 procent av de anställda har

den sysselsättningsgrad de önskar. Det är en hög och tillfredsställande siffra och innebär att det målet kan anses vara uppfyllt.

2.2 Uppföljning av uppdrag från kommun- och nämndplan

- **Implementera e-handel i syfte att minska kostnader för inköp och varor och tjänster.**

Förberedelse för införande av e-handel har enligt plan genomförts under året. I förberedelserna har även kommunikationsinsatser och utbildning för användare och chefer ingått. Driftsättning av Wisma Proceedo görs den 2 januari 2017.

- **Effektivisera arbetet inom konsult- och servicekontoret för att frigöra resurser för övriga förvaltningar och därmed möjliggöra att resurser i högre grad kan användas i respektive förvaltnings verksamhet.**

Helhetsansvar för kommunens skrivare

IT-avdelningen har övertagit ansvaret för skrivare från Fastighet och Facility, vilket motsvarar ca 0,5. IT-avdelningen har övertagit och genomfört effektivisering utan resursutökning.

Telesamordning för samtliga förvaltningar

IT-avdelningen har övertagit delar av telesamordnaransvaret från förvaltningarna. Genom att centralisera uppgifterna beräknas behovet av resurser minska med 1,5 heltidstjänst. En minskning av arbetsinsats som direkt tillgodoräknas ute i verksamheterna.

Fakturahantering från socialförvaltningen

Ekonomiservice har under året övertagit hanteringen av socialförvaltningens leverantörsfakturor för placeringar vilket är ca 1000 fakturor. Detta har gett både effektivitet och kvalitetssäkring av fakturahanteringen.

”App” för information om lön

Under året har löneenheten lanserat en app, MinLön, som är ett komplement till Heroma webb. I appen kan man lätt se sina löneuppgifter, kommande löneutbetalning samt kvarvarande semesterdagar.

- * **Utveckla Tyresös kommuns arbete med kost inom berörda verksamheter genom att inrätta en befattning som gastronomisk chef**

Uppdraget är genomfört och en gastronomisk chef började 2016-01-16

- * **En ändamålsenlig organisation för ledarskap och samordning av kostverksamheter genomförs**

En ny organisation för kost- och måltidsverksamheten har tagits fram och förhandlats under 2016. Den innebär i övergripande att det finns en central styrning med en gastronomisk chef och tre områdeschefer. Organisationen träder i kraft januari 2017. De tre områdescheferna börjar sin anställning i kommunen under kvartal ett.

- * **Se över prissättningsmodellerna för intern service.**

Uppdraget är genomfört och en ny prissättning/finansieringsmodell är framtagen och gäller fr. o m 2017

- * **Att öka förståelsen för hur kommunen gör sina inköp, öka konkurrensen i kommunens affärer samt minska de relativa inköpskostnaderna med målsättningen att till 2020 ha sänkt inköpskostnaderna med 10 %.**

I samband med den första utbildningsdelen i det nya E-handelssystemet har samtliga chefer och beställare utbildats i inköp. De har utbildats i regelverk men också informerats om hur inköp går till, både allmänt och i det nya inköpssystemet.

Utbildningen finns även tillgänglig som film på intranätet. När analysen för hur mycket kommunen köpt varor och tjänster för 2016 är klar, har vi ett basvärde att utgå från när vi ska arbeta med besparingsaktiviteter som leder mot målet att åstadkomma 10 % sänkta inköpskostnader år 2020.

- * **Nyckeltal för energiförbrukning och effektiviseringsåtgärder ska redovisas.**

Kommunens fastighetsavdelning är certifierad enligt ISO 9001 och följer ett stort antal nyckeltal för energieffektivisering. Tyresö kommun har gått med i Sveriges ekokommuner.

2.3 Uppföljning av verksamhet och kvalitet

Den årliga kundenkäten för gemensam verksamhet visade återigen på ett högt betyg från interna kunder och beställare. Information om stödfunktionerna uppdrag och vilket stöd de kan erbjuda behöver förtydligas.

Under året har efterfrågan på Konsult-och servicekontorets (KSK) tjänster ökat inom samtliga konsultativa områden. Efterfrågan på upphandlingsstöd har ökat

i takt med kommunens expansion och utveckling av nybyggnad- och ombyggnadsprojekt.

Kansliet har inlett arbetet med att upphandla e-arkiv till kommunen, vilket på sikt kommer att möjliggöra en effektivare ärende- och dokumenthantering och är en förutsättning för ökad digitalisering i kommunen. Detta är ett långsiktigt arbete, och kommer att utgöra en viktig del i kommunkansliets och flera andra enheters utvecklingsarbete under flera år framöver.

Under året har kommunen arbetat tillsammans med polisen utifrån medborgarlöften som är en del av polisens nya styrmodell. Målet med medborgarlöften är att öka tryggheten, förebygga brott samt öka medborgarnas och lokalsamhällets delaktighet i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. En e-tjänst publicerats på tyreso.se där medborgare kunnat lämna synpunkter på trygghet och brottslighet i Tyresö. Resultatet och analyser har legat till grund för medborgarlöftet och revidering av existerande samverkansöverenskommelser. Kommunens del i detta arbete har letts av säkerhetsenheten.

Säkerhetsenheten har tagit fram ett förslag på Handslag för ett vackrare Tyresö som kommunstyrelsen har beslutat om. Syftet är att samla olika aktörer i samhället för att intensifiera arbetet mot klotter, nedskräpning med mera.

Tillämpningen av beslutstödssystemet har ökat markant under 2016. I nuläget arbetar samtliga chefer på verksamhetsnivå i modulen med verksamhetsutveckling. Workshops för verksamhetspanering har genomförts för samtliga chefer och dessa har kompletterats med individuellt stöd. Alla faser i styrprocessen hanteras i systemet även om det inte sker fullt ut. Under 2017 utvecklas systemet med en ny funktion som kallas Samlad rapportering. Då utökas möjligheterna att skapa heltäckande rapporter för verksamhetsberättelser och rapporter till politiken.

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
<i>Antal inkomna synpunkter</i>		940	1845

2.4 Uppföljning av verksamhet och ekonomi

Resultaträkning för verksamhetsområde X

Belopp i tkr	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall
Intäkter (konto 2 pos) <i>specificera efter behov</i>			
Kommunledningskontoret	90 630	86 086	94 591
Fastighet och Facility	322 806	337 666	342 740
KSK	39 271	53 153	65 011
Summa intäkter	452 707	476 905	502 342
Kostnader (konto 2 pos) <i>specificera efter behov</i>			
Kommunledningskontoret	-80 680	-79 327	-90 937
Fastighet och Facility	-325 595	-343 941	-349 620
KSK	-39 060	-60 304	-71 119
Summa kostnader	-445 335	-483 572	-511 676
Resultat	7 000	-6 667	-9 334

Kommentar

IT-avdelningens resultat avviker markant från budget, detta beror uteslutande på förändringen av inköpsmetod av datorer. Den internleasing som IT-avdelningen sedan 2015 hanterar innebär att underskott uppstår i IT-avdelningens resultat då inköp kostnadsförs direkt medan den interna hyresintäkten (som motsvarar inköpskostnaden för dator) fördelas på 36 månader. Upphandlingsenhetens resultat avviker från budget, detta beror uteslutande på vakanser.

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Kommundirektören	0	1 493	1 493
Ekonomi	0	-1 430	-1 430
HR	0	1 375	1 375
Kommunkansli exkl Säkerhet	0	898	898
Säkerhet	-50	42	92
Medborgarfokus (exkl kvalitet, kommunikation och servicecenter)	0	511	511
Kvalitet	0	58	58
Kommunikation	0	271	271
Servicecenter	0	435	435
Fastighet	-823	-6 880	-6 057
KSK	0	-6 108	-6 108
Totalt	-873	-9 335	-8 462

3 Uppföljning av riskhanteringsplan

Medborgarfokus

Risk: Medborgarna anser att de inte får kontakt med kommunen och har bristande påverkansmöjligheter.

Åtgärd och kontrollinsats: Utarbetat verktyg för medborgardialog för Tyresöinitiativet. Dialogformen tas i bruk februari 2017

Blomstrande näringsliv

Risk: Företagsklimatet förbättras inte.

Åtgärd och kontrollinsats: Implementering av handlingsplan.

Vissa verksamheter har aktiviteter i sin planering. Mycket positiva resultat från senaste undersökningen av företagsklimatet, plats 18 i rankingen.

God långsiktig och ekonomisk hushållning och effektiva verksamheter

Risk: Risk för muta eller annan otillbörlig påverkan

Åtgärd och kontrollinsats: Riktlinjer har tagits fram och beslutats om.

Information har spridits till chefer om att riktlinjerna finns. Ett utbildningsmaterial är under utarbetande. Utbildningar kommer att genomföras under 2017 för samtliga förvaltningars ledningsgrupper.

Risk: Riktlinjer och rutiner utarbetas utifrån kommunens policy för informationssäkerhet.

Åtgärd och kontrollinsats: Arbetet är påbörjat med att under 2017 ta fram riktlinjer och rutiner. Månatliga avstämningsmöten sker tillsammans med IT-avdelningen och säkerhetsenheten.

Risk: Risk- och sårbarhetsanalyser genomförs enligt SKL:s metod

Åtgärd och kontrollinsats:

Alla system är inte säkerhetsklassade och för respektive system finns hos systemägaren enligt systemförvaltningsmodellen. Från centralt håll kan vi bara stötta och leda arbetet.

4 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Utifrån analys av mål och resultat samt riskhanteringsplan så bör KSK tjänsteområden fortsätta att utvecklas och att arbeta med ständiga förbättringar bör vara en stående inriktning.

Kontoret har utvecklats under många år och idag uppnås en hög effektivitet inom flera områden. Benchmarking behöver återigen genomföras för att säkerställa en konkurrenskraftig produktion.

Prioriterade områden under 2018 behöver vara:

- 1) **Breddinförande av e-inköp** vilket innebär att ansluta merparten av kommunens leverantörer till inköpssystemet. Detta för att få ut full potential av systemet och att öka inköpsstyrning och medvetenhet.
- 2) Den strategiska IT-utveckling och satsning på kommunens **Digitaliseringsprojekt**. Efterfrågan på IT-stöd kommer att öka i takt med att förvaltningarna i sina verksamhetsutvecklingar kommer att sätta en digital lösning först. IT-avdelningen måste kompetensförstärka och utveckla för att åstadkomma detta stöd.
- 3) **Projektstöd**.
I takt med att kommunen växer och fler och fler uppdrag i förvaltningarna omfattar samarbete med andra verksamheter för att klara uppdraget, så blir projekt som arbetsform mer och mer vanligt. Det behövs ett gediget stöd för projektarbetets alla faser och Projektkontoret behöver avsätta tid för stöd och utbildning i projektarbete.
- 4) **Måltidsenheten**
Verksamheten går nu över i central styrning med mål att bibehålla effektiviteten i produktionen. Detta område finns mycket att göra inom bl. a säkerställa kvalitetsstyrning, kompetenshöja personalen och integrera mat och måltid i ordinarie verksamhet.

Kansli

Det påbörjade arbetet med att höja kvaliteten på registratur och tjänsteskrivelser och höja nivån på kunskaper kring offentlighet och sekretess behöver fortsätta och utvecklas. Arbetet med att upphandla e-arkiv till kommunen har inletts. På sikt kommer det att möjliggöra en effektivare ärende- och dokumenthantering, och förutsättningar för ökad digitalisering i kommunen. Detta är ett långsiktigt arbete, och kommer att utgöra en viktig del i kommunkansliets utvecklingsarbete under flera år framöver.

Ett nytt verktyg för medborgardialog har tagits fram, och kommer att följas upp och utvärderas under 2017.

Under året har kommunen arbetat tillsammans med polisen utifrån medborgarlöften som är en del av polisens nya styrmodell. Detta ska implementeras under 2017, och utvecklas inför 2018.

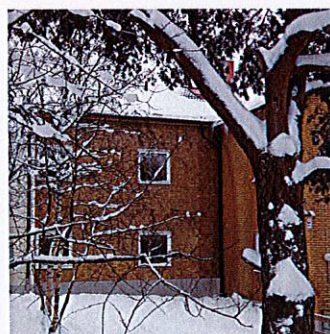
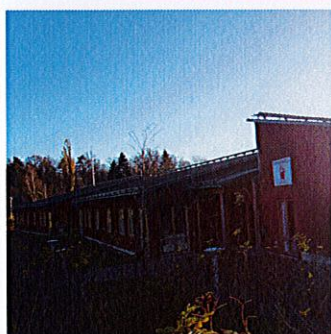
Beslutstöd och kvalitetarbete

- Det finns ett stort behov av vägledning och kompetensökning hos kommunens chefer när det gäller uppföljning och analysarbete.
- Motivationsarbete för beteendeförändringar i kvalitetarbetet. En förflyttning från planering och sammanställningar av resultat, till koll på resultat, analys och ständiga förbättringar.
- Engagera förvaltningschefer och andra ledningsfunktioner i användande av beslutssystemet i högre grad.

- Utveckla modellen för sammanhållen styrning till att omfatta kommun- och nämndnivå.
- Utveckla modellen att omfatta riskhanteringsprocessen

Energibokslut

2016

tyresö kommun

INLEDNING

BAKGRUND OCH SYFTE

Fastighetsenhetens huvudsakliga uppgift är att förvalta kommunens fastigheter och lokaler samt inhyrda lokaler där förvaltningsansvar föreligger. Fastighetsenheten gör även projektering och upphandling av ny- och ombyggnadsprojekt.

Lokalerna nyttjas till olika verksamheter som skolor, förskolor, vårdlokaler, äldreboende, gruppboende, badhus, industrilokaler med mera.

Tyresö fastighet och facility beslutade 2013 att ett energiledningssystem ska införas. Det övergripande syftet med att införa ett energiledningssystem är att formalisera det goda arbete som redan sker kring energieffektivisering av fastigheter inom kommunen samt att ta fram rutiner och arbetsformer för de delar som behöver utvecklas.

Energiledning går ut på att samordna, styra, genomföra åtgärder och ständigt förbättra energiarbetet. Att arbeta systematiskt med energifrågan ger organisationen bättre kontroll på energianvändningen och bidrar till kontinuitet och långsiktighet i energieffektiviseringsarbetet.

En viktig del av energiledningssystemet är att göra en energikartläggning av verksamheten.

Syftet med en energikartläggning är att tydliggöra energianvändningen per verksamhetskategori samt ta fram nyckeltal. Kartläggningen ska också ses som ett beslutsunderlag för att fastställa områden med betydande energianvändning och en handlingsplan för fortsatt effektivisering av fastighetens energianvändning.

METODER OCH KRITERIER FÖR ENERGIBOKSLUTET

Metoden för att genomföra energikartläggningen är att samla in statistik för energianvändning, areor, verksamheter, energislag, genomförda åtgärder samt att ta fram nyckeltal. Personer som kan ha betydande påverkan på energianvändningen har dokumenteras och beskrivs senare i denna rapport. Framtida energianvändning är uppskattad utifrån fastställda mål och historisk trend.

BETYDANDE ENERGI

OMRÅDEN MED BETYDANDE ENERGIANVÄNDNING

Under respektive kategori i rapporten markeras de objekt som bedöms ha betydande påverkan på energianvändningen. Kriterierna för vilka objekt som bedöms ha betydande påverkan på energianvändningen finns beskrivna i Tyresö fastighet och facilitys planeringsprocess för energi.

Energianvändningen för de objekt som bedöms ha betydande påverkan på den totala energianvändningen följs upp månadsvis och analyseras.

Ett exempel på en annan relevant faktor som har påverkan på energianvändningen kan vara brukarbeteende. En rutin för kommunikation och information är framtagen för Tyresö fastighet och facilitys.

Alla arbetsfordon är miljöbilar och alla interna transporter samordnas med kringliggande kommuner. I och med att detta arbete är välutvecklat och effektivt bedöms inget behov av kontinuerlig uppföljning i dagsläget. De faktorerna bedöms i nuläget heller inte som betydande.

PERSONER MED BETYDANDE PÅVERKAN PÅ ENERGIANVÄNDNINGEN

Följande personer som kan ha betydande påverkan på energianvändningen har identifierats. För varje person har även ett behov av utbildning tagits fram.

Kriterierna för vilka personer som bedöms ha påverkan på energianvändningen finns beskrivna i Tyresö fastighet och facilitys planeringsprocess för energi.

Befattning	Påverkan	Utbildningsbehov
Fastighetschef	Tydlig styrning och ansvarsfördelning, tillsättning resurser vid behov, sammankallande Energigrupp	Intern genomgång ELS
Arbetsledare Klimat	Tydlig styrning och delegering, sammankallande driftgrupp	Intern genomgång ELS
Arbetsledare Bygg	Tydlig styrning och delegering, sammankallande bygggrupp	Intern genomgång ELS
Arbetsledare El	Tydlig styrning och delegering, sammankallande elgrupp	Intern genomgång ELS
Fastighetsteknisk samordnare	Ledningens representant. Engagemang i Energigrupp, drivande ELS	Intern genomgång ELS
Drifttekniker	Genomföra förbättrande åtgärder, rapportera avvikelser, energistatistik	Intern genomgång ELS
Fastighetsförvaltare	Kravställare inomhustemperatur	Intern genomgång ELS
Konsulter Energigrupp	Engagemang energigrupp	Kännedom om Handbok ELS
Projektledare	Kravställare mål nybyggnation/ombyggnation, Kännedom om inköpsrutiner och policy energi	Intern genomgång ELS
Chef Lokalvård	Tydlig Styrning och delegering	Intern genomgång ELS
Lokalvårdare	Kännedom om rutinen för felanmälan	Intern genomgång ELS

TOTAL ENERGI

Avsnittet total energi visar de egna fastigheternas sammanlagda energianvändning och nyckeltal i kWh/m². Uppgifterna baseras på köpt energi. Energianvändningen är uppdelad på värme och el. I värme är all värmeanvändning samlad från fjärrvärme, olja och el. All värmeanvändning är graddagskorrigerad. För fastigheter med elvärme är i största möjliga mån elanvändningen till värme separat mätt. Där det inte är möjligt används anpassade schabloner för att räkna av elvärmens. Övrig elanvändning innehåller fastighetsel och verksamhetsel.

Trenden för nyckeltalet är på sikt nedåtgående vilket visar på att det strategiska effektiviseringsarbetet gett resultat. Totalt sett är dock nyckeltalet oförändrat mellan 2015 och 2016.

2015 beslutades att nya mål ska beräknas årligen vid ledningens genomgång. 2016 var målet att reducera nyckeltalet total energi kWh/m² motsvarande 2 % av startåret 2010.

I nyckeltalsdiagrammet är målnivån sluttande från 2015. Målnivån 2016 är 156,2 kWh/m² att ställa mot utfallet på 167,3 kWh/m². Det ger en total besparing från 2010 på totalt 18,6 % och en total måluppfyllnad till 2020 motsvarande 58,2 %.

Mer analyser av trenden finns under respektive kategori. Det finns ett antal objekt som inte är inräknade i statistiken av olika anledningar. Energianvändningen från dessa anläggningar analyseras under avsnittet "övriga objekt".

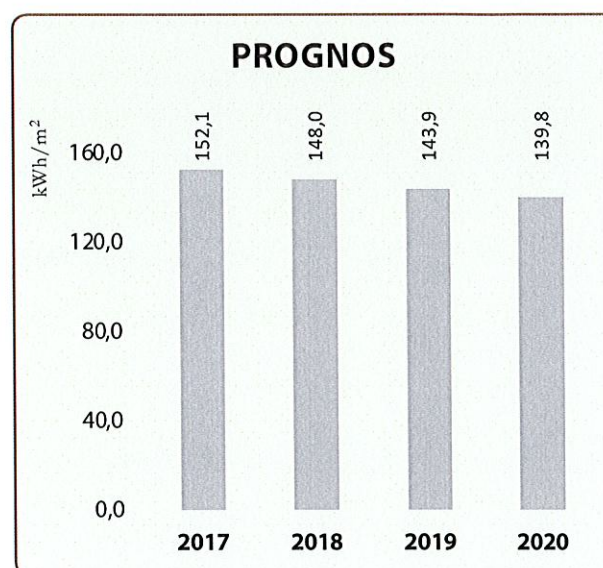
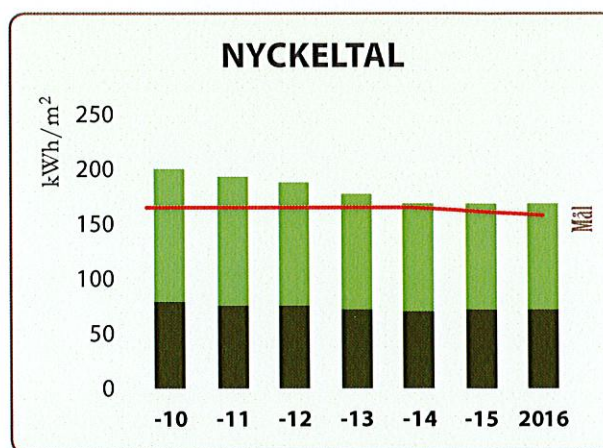
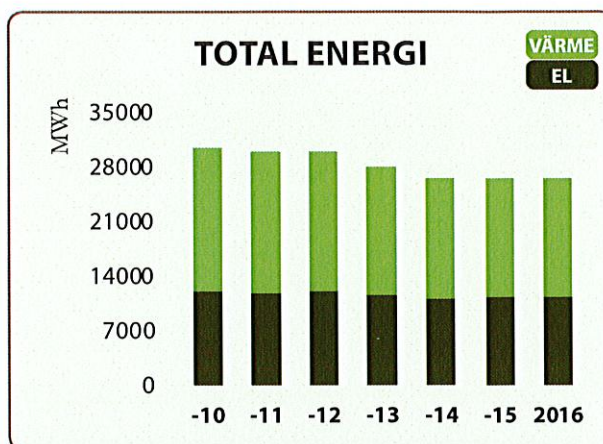
Framtida energianvändning

Att prognostisera den framtida energianvändningen är svårt men med det hittills lyckade effektiviseringsarbetet i åtanke bedöms den totala energianvändningen fortsätta reduceras succesivt år för år. Reduceringen bedöms motsvara målet för 2016 för respektive år.

MÅLUPPFYLLNAD

2020

2016

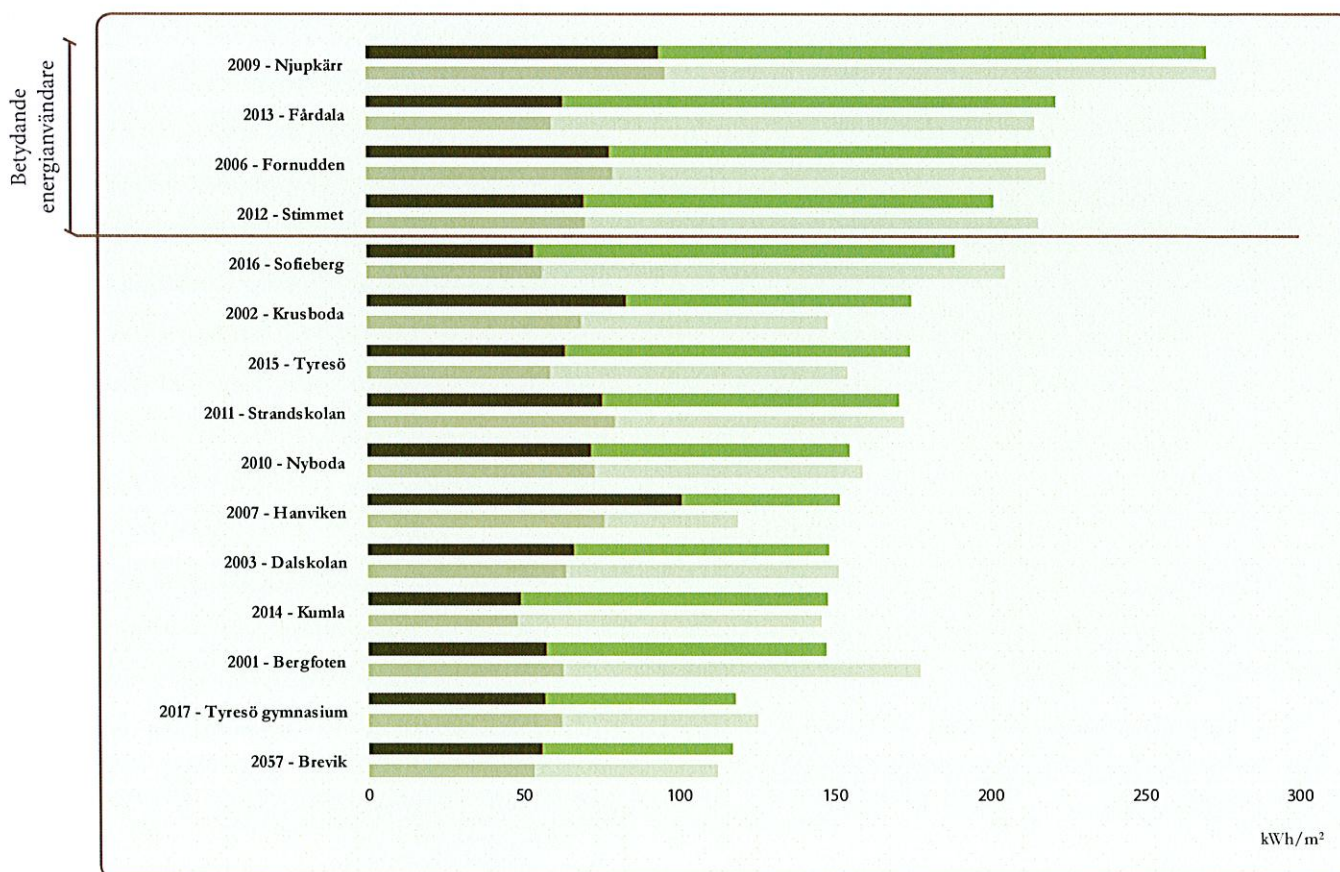
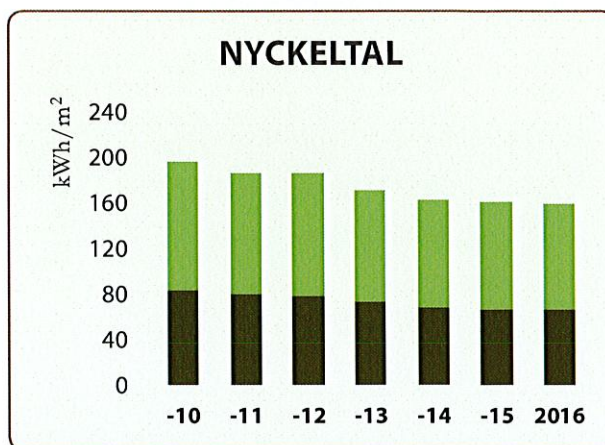
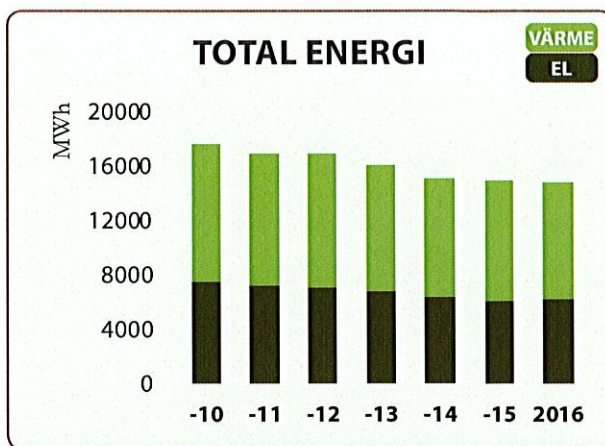
SKOLOR

I detta avsnitt presenteras Skolornas energi-användning. I fastighetsbeståndet finns 15 skolor med en total A_{temp} på 92 943 m².

I diagrammen till höger redovisas trenden i MWh och i kWh/m². 2016 användes 14 828 MWh och nyckeltalet uppgick till 160 kWh/m².

Trenden för nyckeltalen är för varje år nedåtgående. Sedan 2010 har nyckeltalet reducerats med 18,5 %. 2016 reducerades nyckeltalet med 0,3 % jämfört med 2015.

Diagrammet nedan visar energiprestandan i kWh/m² för respektive Skola 2016 samt 2015 i en nedtonad färg.

FÖRSKOLOR

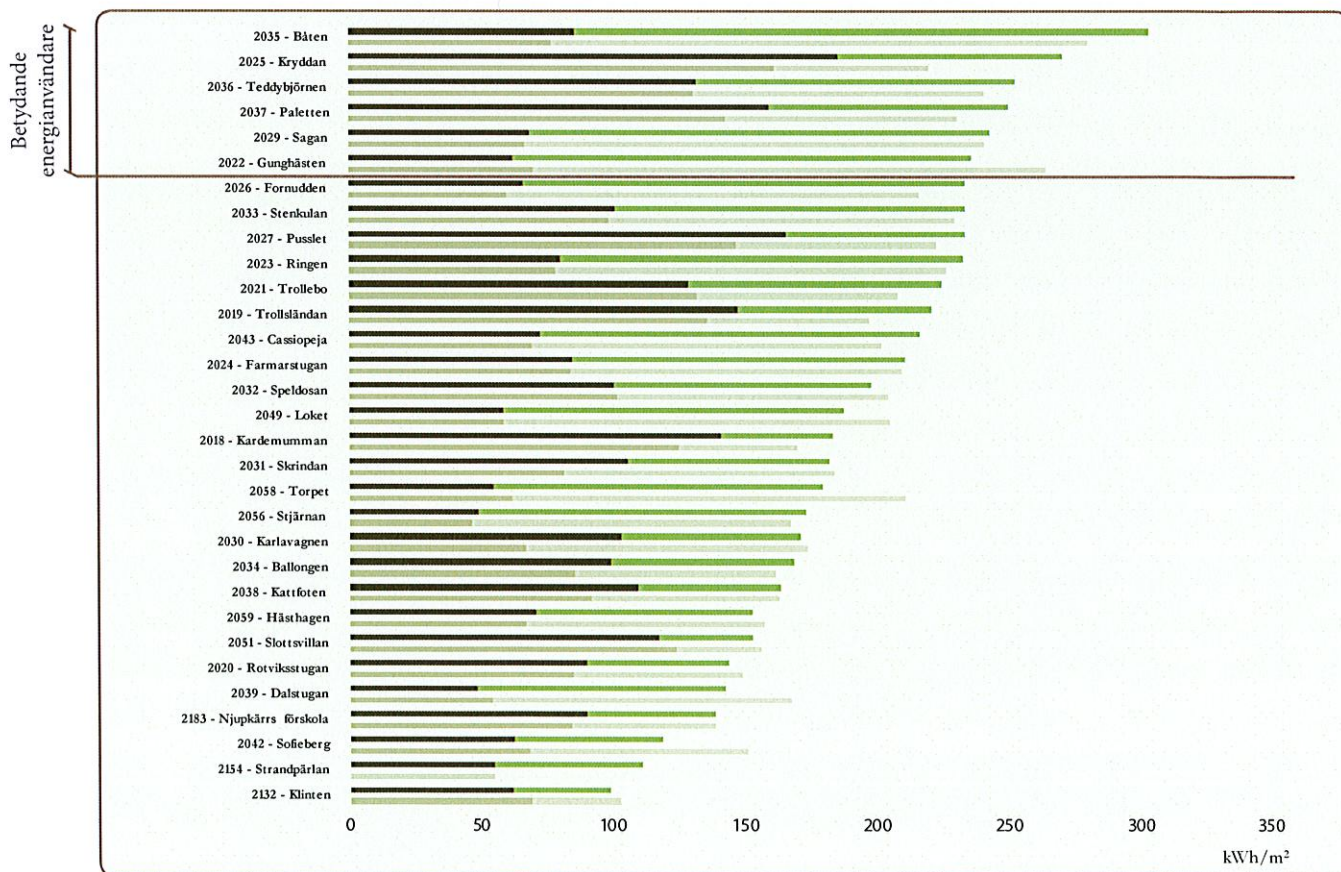
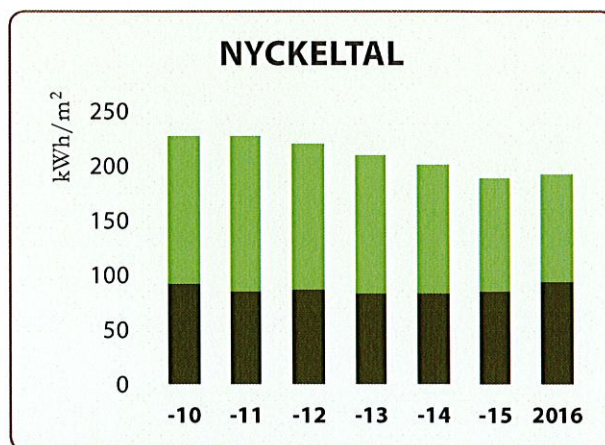
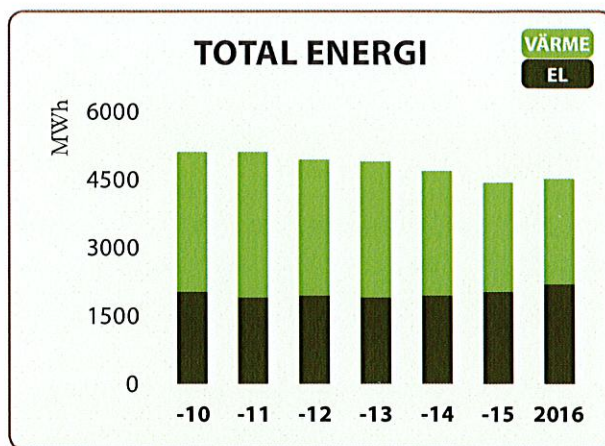
I detta avsnitt presenteras Förskolornas energi-användning. I fastighetsbeståndet finns 31 förskolor med en total A_{temp} på 23 576 m².

Sedan förra årsbokslutet har fastigheten 2050-Tärningen flyttats från förskolor då den byggts om till omsorgsboende.

I diagrammen till höger redovisas trenden i MWh och i kWh/m². 2016 användes 4 507 MWh och nyckeltalet uppgick till 191 kWh/m².

Sedan 2010 har nyckeltalet reducerats med 16,0 %. 2016 ökade dock nyckeltalet med 1,5 % jämfört med 2015.

Diagrammet nedan visar energiprestandan i kWh/m² för respektive Förskola 2016 samt 2015 i en nedtonad färg.

IDROTTSHALLAR

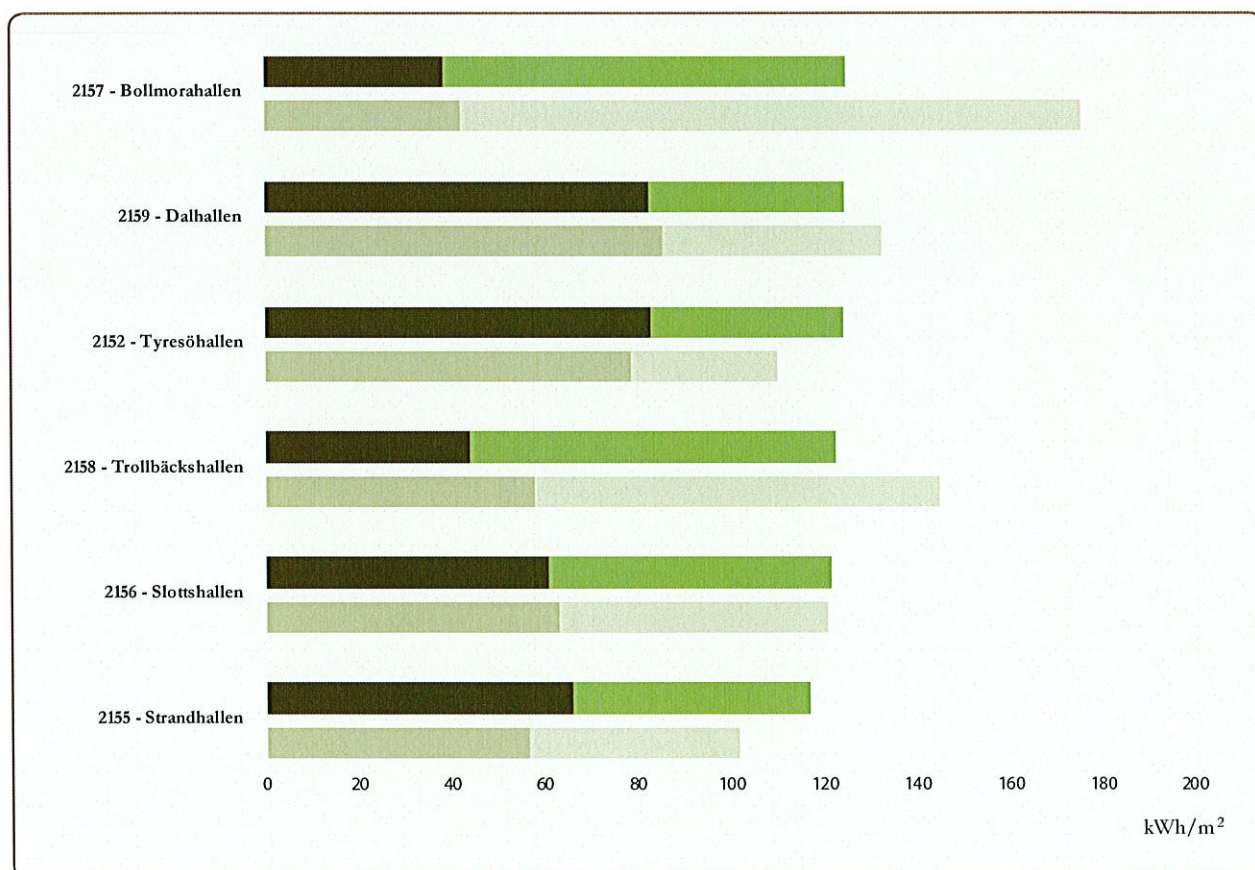
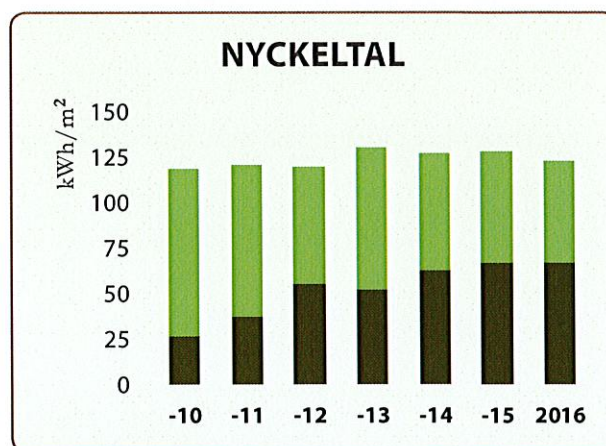
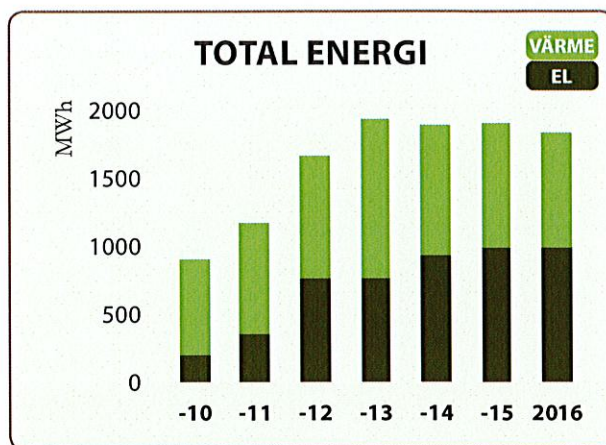
I detta avsnitt presenteras Idrottshallarnas energianvändning. I fastighetsbeståndet finns 6 idrottshallar med en total A_{temp} på 14 891 m².

I diagrammen till höger redovisas trenden i MWh och i kWh/m². 2016 användes 1 834 MWh och nyckeltalet uppgick till 123 kWh/m².

Mellan 2010 och 2016 har nyckeltalet reducerats med 4,0 %. Totalt har nyckeltalet reducerats med 3,8 % sedan 2010. Nyckeltalet har varierat en aning mellan åren vilket främst kan härledas till att hallarna succesivt separerats från skolorna.

Ingen hall bedöms som betydande utifrån enligt fastslagna kriterier i energiledningssystemet. Kriterierna kommer att uppdateras i samband med ledningens genomgång 2017.

Diagrammet nedan visar energiprestandan i kWh/m² för respektive Idrottshall 2016 samt 2015 i en nedtonad färg.

OMSORGSBOENDEN

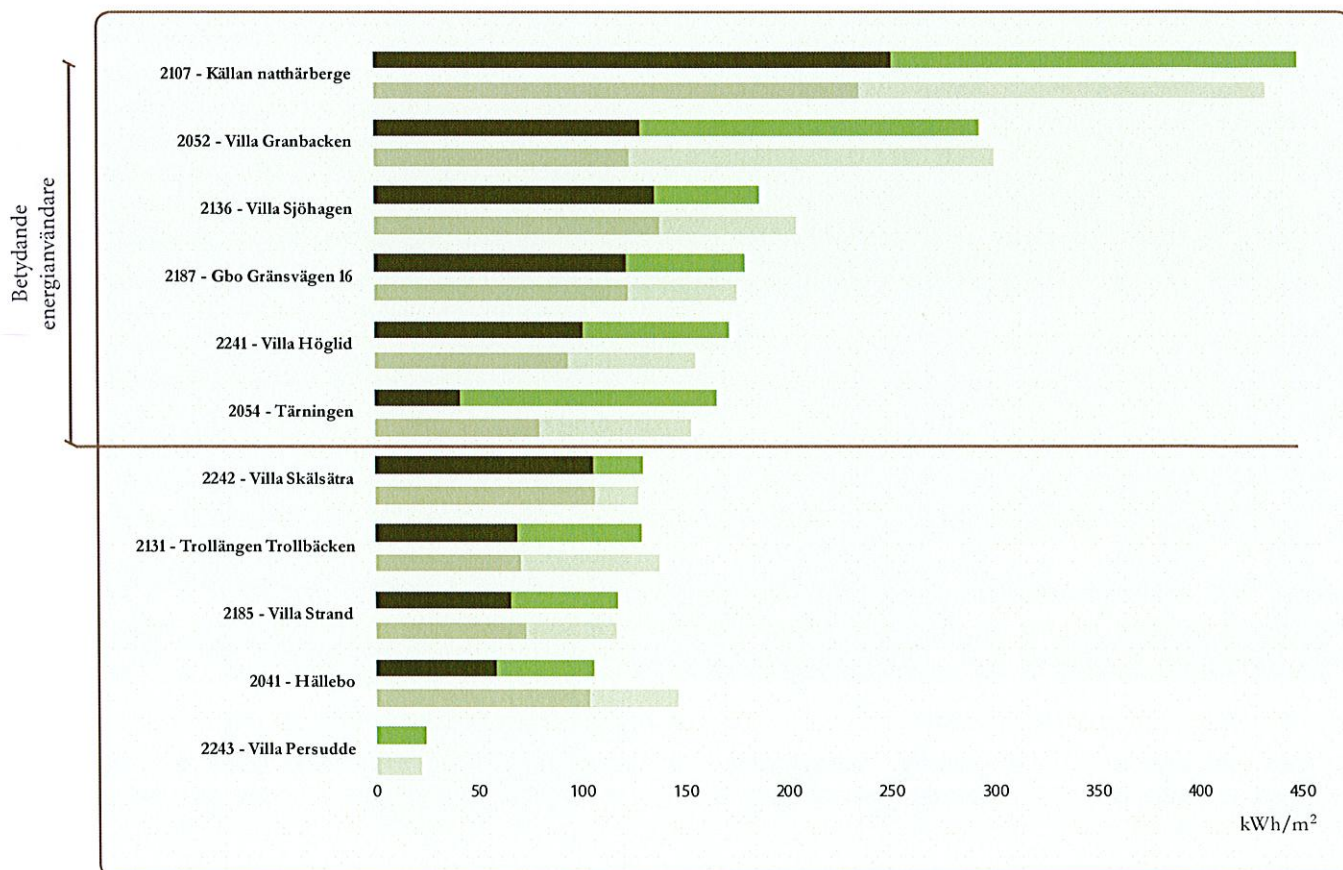
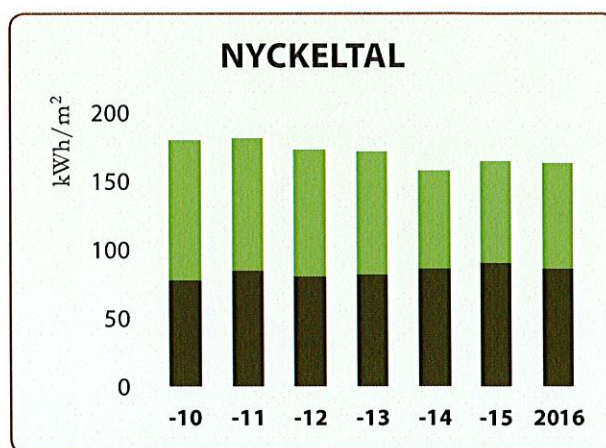
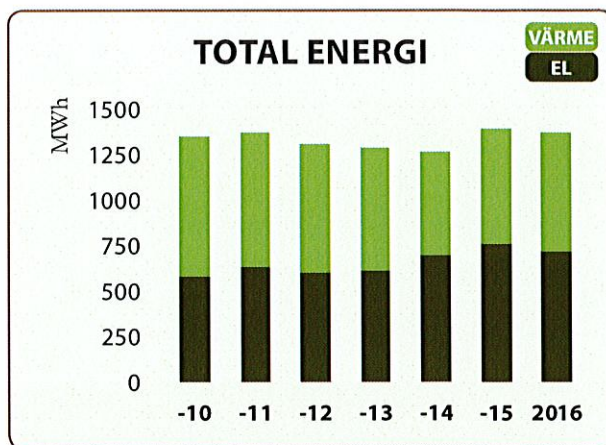
I detta avsnitt presenteras Omsorgsboendenas energianvändning. I fastighetsbeståndet finns 11 omsorgsboenden med en total A_{temp} på 8 436 m².

Sedan förra årsbokslutet har fastigheten 2050-Tärningen flyttats från förskolor då den byggts om till omsorgsboende. Boendet öppnade igen efter renoveringen 160101.

I diagrammen till höger redovisas trenden i MWh och i kWh/m². 2016 användes 1 375 MWh och nyckeltalet uppgick till 163 kWh/m².

Mellan 2010 och 2016 har nyckeltalet reducerats med 1,0 %. Totalt har nyckeltalet reducerats med 9,6 % sedan 2010.

Diagrammet nedan visar energiprestandan i kWh/m² för respektive Omsorgsboende 2016 samt 2015 i en nedtonad färg.

ÖVRIGA FASTIGHETER

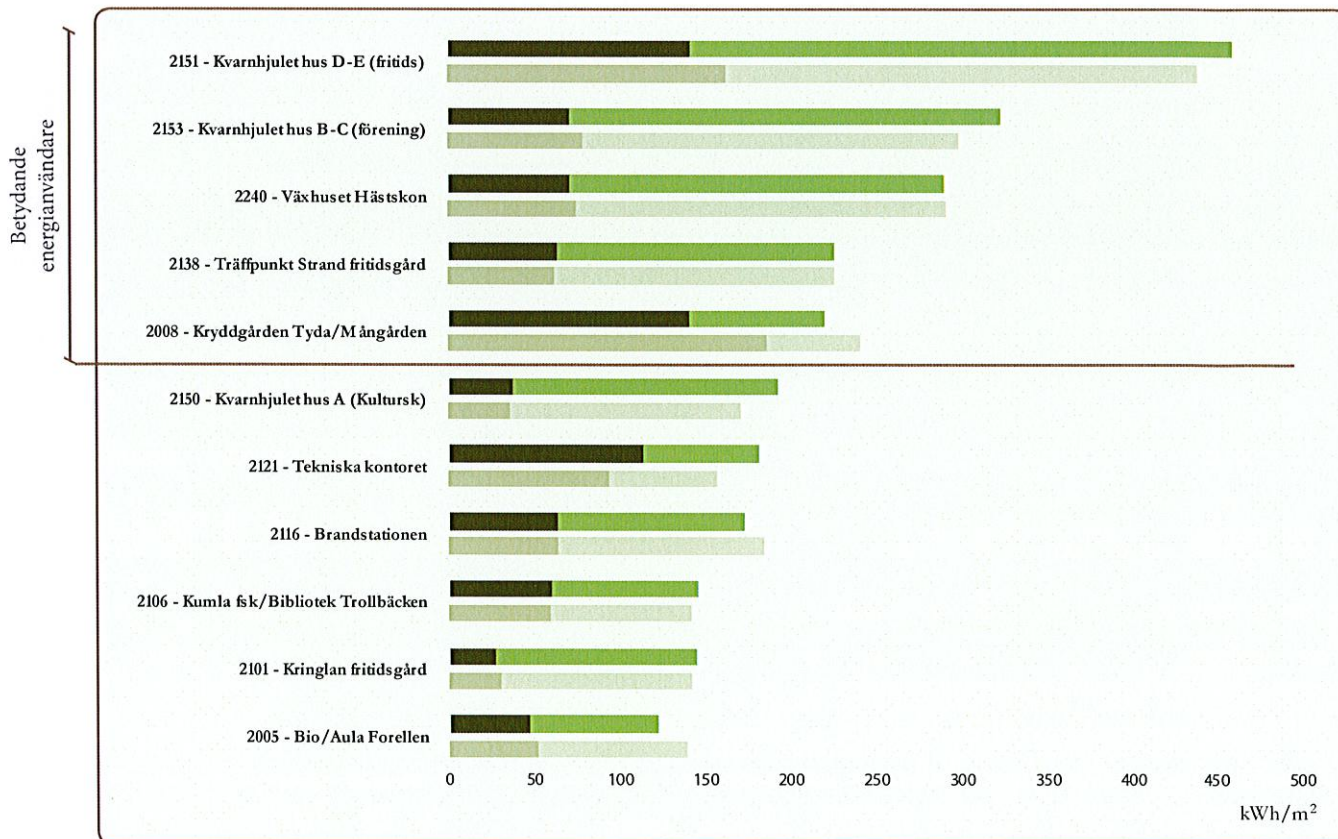
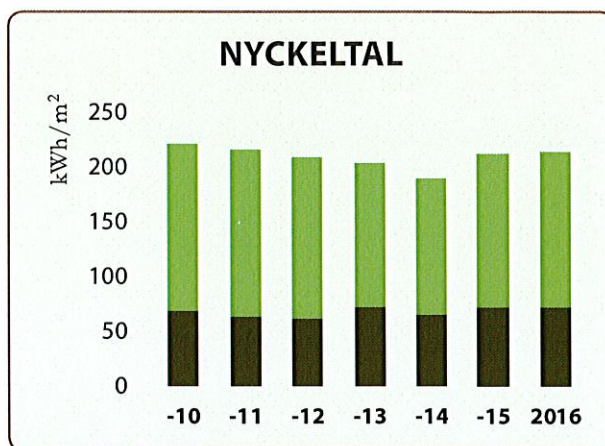
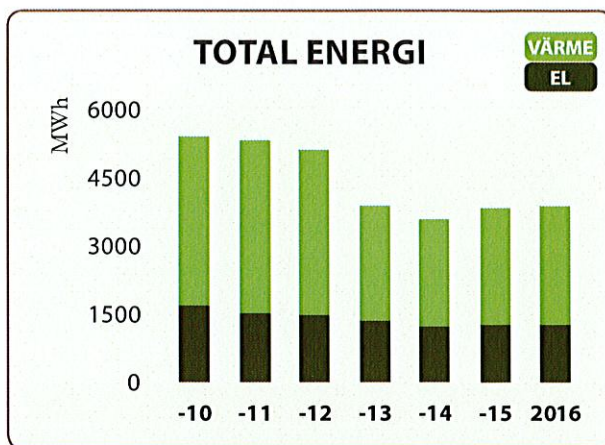
I detta avsnitt presenteras övriga fastigheters energianvändning. I fastighetsbeståndet finns 11 Övriga fastigheter med en total A_{temp} på 18 171 m².

I diagrammen till höger redovisas trenden i MWh och i kWh/m². 2016 användes 3 892 MWh och nyckeltalet uppgick till 214 kWh/m².

Mellan 2015 och 2016 har nyckeltalet ökat med 1,6 %. Sedan 2010 har nyckeltalet reducerats med 2,8 %.

Reduceringen av energi i MWh 2013 beror på att 2005-Bio/Aula Forellen byggdes om och arean reducerades från ca 7000 m² till ca 1500 m².

Diagrammet nedan visar energiprestandan i kWh/m² för respektive Övrig fastighet 2016 samt 2015 i en nedtonad färg.

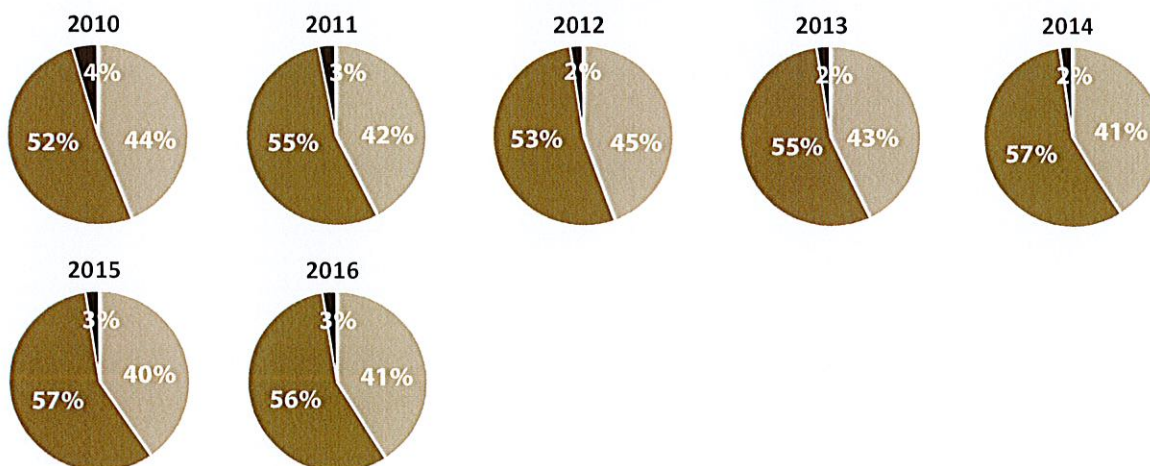
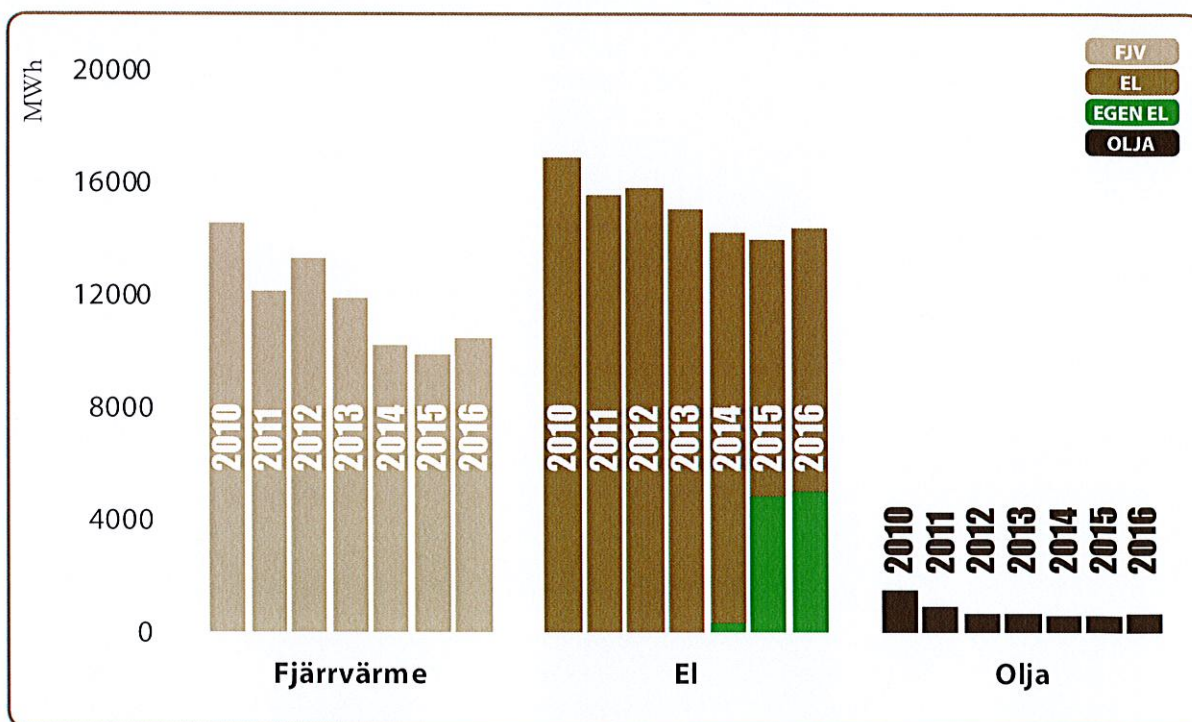

ENERGISLAG

I detta avsnitt redovisas fördelningen mellan de olika energislagen. Energianvändningen är den faktiska vilket gör att trenden är något svårtolkad. Det ger ändå en bra bild över vilka energislag som används samt fördelningen mellan dessa.

Målet är att all energianvändning ska vara förnyelsebar 2020, vilket innebär att all oljeanvändning då ska ha upphört. Det senaste året avvecklades oljepannan på 2134-Breviksvägen 5 och ny styrning installerades för oljepannan på 2131-Trollängen.

Den gröna delen av stapeln för el 2014-2016 motsvarar den egenproducerade delen av el. Den största delen av den egenproducerade elen kommer från kommunens vindkraftverk som ägs tillsammans med Tyresö Bostäder. Vindkraftverket driftsattes i december 2014. Kommunens andel av vindkraftverket resulterade 2016 i en produktion av el motsvarande 4 978 MWh. Utöver vindkraftverket placerat i Mora finns solceller på Tyresöhallen som producerar el. Solcellerna levererade 29,5 MWh el 2016. Växelriktaren till den ena solpanelen var under sommaren trasig vilket medförde att mängden solet var lägre 2016.

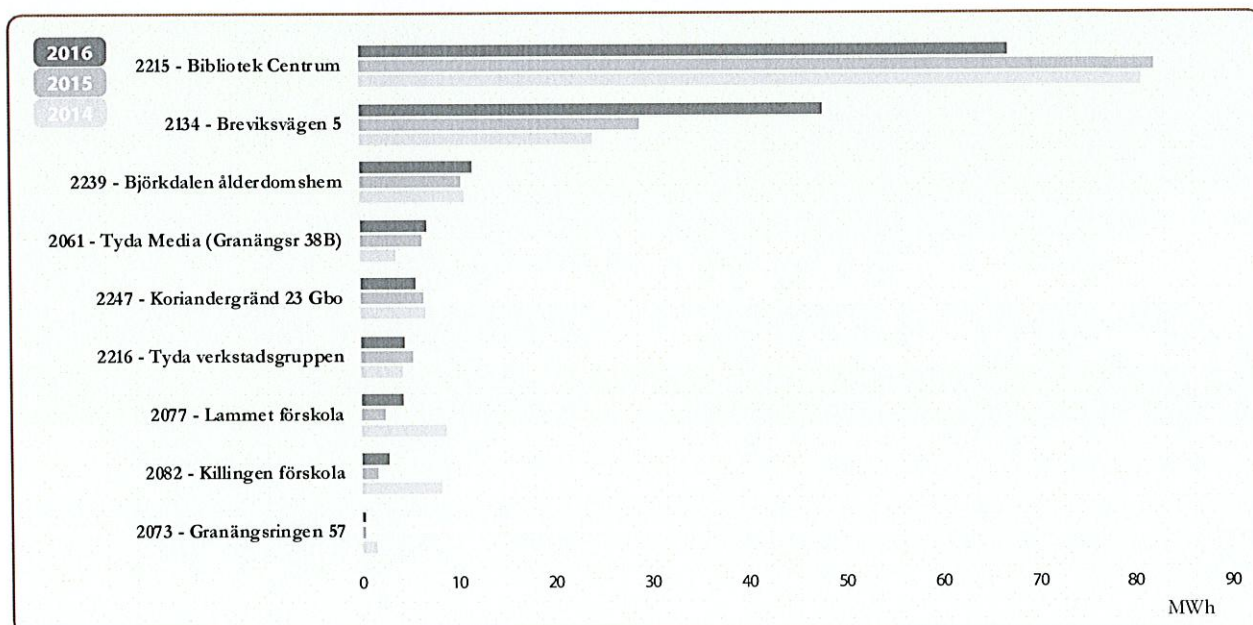
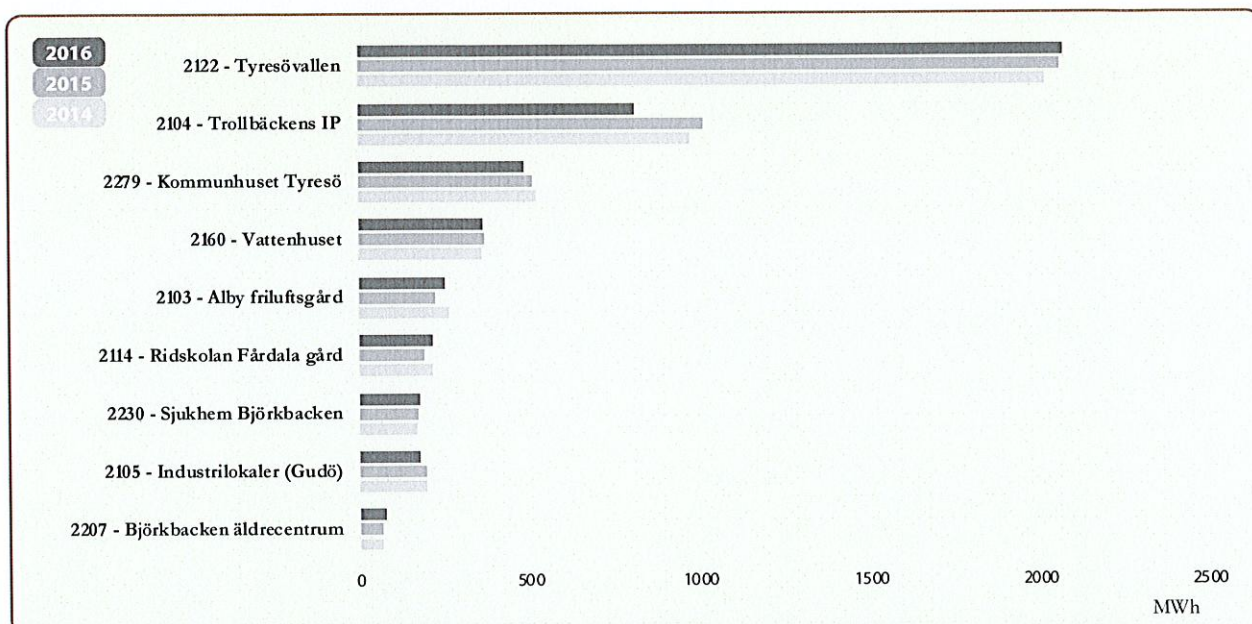
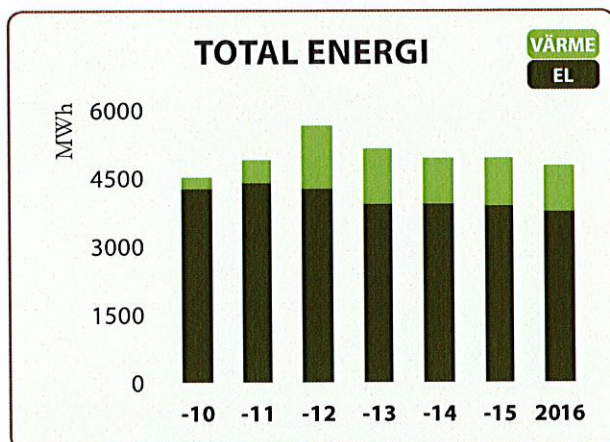
ÖVRIGA OBJEKT

I detta avsnitt redovisas energianvändningen för de objekt som inte ingår i kommunenes nyckeltalsuppföljning på månadsbasis.

Det är 18 övriga objekt med olika verksamhet och som beslutats att de av olika skäl ska ligga utanför det månatliga uppföljningsarbetet.

2016 avyttrades 2078-Diamanten som därför tagits bort från sammanställningen 2016 men finns kvar historiskt.

Arean är inte ett relevant jämförelsetal för denna kategori varpå inga nyckeltal är framräknade. Det är istället av vikt att trenderna för respektive objekt analyseras årsvis för att identifiera avvikelser. Nedanstående diagram visar därför trenden för total energi de tre senaste åren.

ENERGIÅTGÄRDER

Arbetet med energieffektiviseringsåtgärder är kontinuerligt pågående för att uppnå en ständig förbättring av energiprestandan. Som tidigare nämnt under respektive fastighetskategori genomförs ett antal energikartläggningar årligen för att identifiera effektiviseringsåtgärder. Utifrån energikartläggningarna samlas åtgärdsförslagen upp i en åtgärdslista som är en handlingsplan i utförandet av åtgärder. En sammanfattning av genomförda och planerade åtgärder följer i detta avsnitt. Utöver objektspecifika energikartläggningar och åtgärder vidtas även ett antal övergripande åtgärder för att reducera energiprestandan. En sammanfattning av de utförda och planerade övergripande åtgärderna följer också i detta avsnitt.

GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER

Övergripande åtgärder

1. Övergripande driftoptimering ventilation 2011/2012

Optimeringen innefattade genomgång av drifttider, inblåsningstemperaturer, uppmätning av verkningsgrader för värmeåtervinningssystemen, momentanmätning av eleffektuttaget för aggregaten och insamlande av uppmätta och projekterade luftflöden. Syftet med genomgången var att identifiera optimeringsmöjligheter och påvisa besparingspotentialen genom enkla drifttekniska åtgärder.

Resultatet av driftoptimeringen presenterades i en separat rapport. Besparingspotentialen fördelade sig enligt:

Kategori	Energibesparing			Prestanda värme före (kWh/m ²)	Prestanda värme efter (kWh/m ²)	Prestanda el före (kWh/m ²)	Prestanda el efter (kWh/m ²)
	El MWh/år	Värme MWh/år	kkv				
Skolor	1 287	193	837	104	94	65	63
Förskolor	32	196	212	141	137	143	135
Idrottshallar	22	19	30	197	194	302	300
Övriga fastigheter	145	49	121	135	127	98	97
Totalt	1 489	458	1203	115	105	96	93

2. Termografering 2011/2012, 2015, 2016

Tillvägagångssättet vid termograferingen var att systematiskt fotografera byggnaderna. Fotograferingen resulterade i ca 4000 bilder. Av dessa presenteras ca 2800 bilder i värmefotograferingens separata rapport. I rapporten finns noteringar och kommentarer där avvikelser förekommit och där åtgärder bör vidtas. Större delen av åtgärdsförslagen har behandlats och är åtgärdade i och med sommaren 2014. För att bekräfta att åtgärderna hade effekt genomfördes en ny termografering 2015 och 2016.

3. Nya energi- och flödesmätare 2011-2016

Sedan kommunens energigrupp påbörjade sitt arbete under hösten 2011 har arbetet med att kvalitetssäkra statistik och förbättra uppföljningen pågått. En stor del i det arbetet har varit att komplettera med nya energi- och flödesmätare som bidrar till att fördela energi- och vattenanvändningen på ett bättre sätt. Det är alltifrån installation av varmvattenmätare till att ha separata elmätare för elvärme. Arbetet har lett till en bättre och mer kvalitativ uppföljning med en bättre graddagskorrigering och snabbare identifiering av avvikelser. Under 2014 installerades kompletterande mätare för 2002-Krusboda, 2007-Hanvikens skola, 2013-Färdala skola, 2015-Tyresö skola, 2018-Kardemumman, 2019-Trollsländan, 2025-Kryddan, 2032-Speldosan, 2034-Ballongen, 2036-Teddybjörnen, 2038-Kattfoten, 2042-Sofieberg, 2059-Hästhagen, 2107-Källan, 2132-Klinten, 2136-Sjöhagsvägen, 2150-Kvarnhjulet/Kulturhuset A, 2151-Nyboda fritidsgård/Kvarnhjulet hus C-E, 2153-Föreningsgården/Kvarnhjulet hus B, 2156-Slottshallen, 2183-Nya njupkärrs förskola (Galaxen), 2185-Villa

Strand och 2187-Gränsvägen. Under 2015 installerades kompletterande mätare för 2025-Kryddan, 2030-Karlavagnen, 2031-Skrindan, 2042-Sofieberg, 2136-Villa Sjöheden, 2152-Tyresöhallen. Under 2016 installerades kompletterande mätare för 2015-Tyresö skola, 2040-Tyresö förskola, 2026-Fornuddens förskola, 2027-Pusslets förskola, 2241-Villa Höglid.

4. Komponentinventeringar - 2014, 2015, 2016

För att få en bättre översikt över fastigheternas olika komponenter som påverkar energiprestandan genomfördes ett antal komponentinventeringar. Kategorier som identifierats är:

- Belysning, status och installerad effekt
- Fönster, status och energieffektivitet
- Vindsisolering, typ och tjocklek
- Blandare vatten, typ av blandare
- Hissar, modell och övrig information
- Kylaggregat, typ av aggregat, installerad effekt samt köldmedietyper och mängd
- Tvättutrustning, modeller och installerade effekter för tvättmaskiner, torkskåp och torktumlare
- Värmesystem, komponentinformation och installerade effekter
- Ventilationssystem, installationsår, installerad effekt, typ av drift och värmeåtervinningsmetod
- Styr & övervakning, modell och installationsår
- Termostatventiler har lagts till för några fastigheter 2015

Syftet med komponentinventeringarna är att genom en bättre översikt ha möjlighet att planera generella effektiviseringsåtgärder. Dessutom kan strategiska utbyten av ineffektiv utrustning göras övergripande över hela fastighetsbeståndet. Resultatet av inventeringen finns samlat i Tyresö kommuns GreenViewsystem.

5. Digitalisering av driftdokumentation - 2014, 2015

Den befintliga driftdokumentationen var utspridd på objekt, driftkontoret, i arkivet och på CD-skivor. För att få kontroll och göra informationen sökbar digitaliserades och strukturerades den analoga driftdokumentationen. En nyckel till ett bra underhåll och effektiv utrustning är att ha koll på driftdokumentationen. De digitaliserade pärnarna finns samlade i Tyresö kommuns GreenViewsystem. Systemet har utvecklats under 2015 för att vara bättre anpassat för revideringar. För att få dokumentation leverad digitalt i samband med projekt har ett arbete med rutiner och instruktioner påbörjats under 2015.

6. Utökad åtgärdsuppföljning - 2014

Sedan kommunens energigrupp påbörjade sitt arbete under hösten 2011 har många åtgärder vidtagits för att förbättra energiprestandan. Resultatet syns i en energiprestanda som kontinuerligt reduceras. Arbetet fortgår och kommer med all sannolikhet att fortsätta leda till en förbättrad energiprestanda. Historiskt har många åtgärdsförslag och besparingspotentialer framarbetats. Däremot har inte effekten av större åtgärder följts upp på ett strategiskt sätt. En rutin och strategi för uppföljning av energiåtgärder har tagits fram och följs upp i fastighetssystemet DeDu.

7. Automatisk vattenavstängning - 2014-2016

Tillsvidare har detta projekt pausats då det uppdagats ett ökat slitage på cirkulationspumparna vid anläggningar med automatisk vattenavstängning.

För att minska risken för vattenskador och reducera omfattningen på läckage kompletteras varje år ett antal objekt med automatiska avstängning av vattnet då objektet larmas. Under 2014 och 2015 har automatisk avstängning installerats för följande objekt 2019-Trollsländan maj 2014, 2020-Rotvik feb 2014, 2022-Gunghästen nov 2014, 2037-Paletten aug 2014, 2006-Fornudden apr 2015, 2018-Kardemumman feb 2015,

2021-Trollebo feb 2015, 2024-Farmerstugan feb 2015, 2027-Pusslet feb 2015, 2029-Sagan feb 2015, 2030-Karlavagnen feb 2015, 2031-Skrindan feb 2015, 2032-Speldosan feb 2015, 2033-Stenkulan feb 2015 och 2034-Ballongen feb 2015.

8. Automatisk rening av värmesystem

Tre olika storlekar av reningsutrustning har köpts in och ska flyttas runt bland fastigheterna. Under inledningen av 2015 var de installerade i 2014-Kumla skola, 2015-Tyresö skola och 2049-Lokets förskola.

9. Utbildning av drifttekniker och klimatgruppen

En utbildning för drifttekniker och klimatgruppen genomfördes under 2015. En kompletterande energiutbildning har även genomförts för driftpersonalen 2016.

10. Inventarielista för instrument

En inventarielista för instrument upprättades under 2015. Genom listan kommer det bli lättare att hålla koll på kalibreringar och vilka instrument som kommunen förfogar över.

11. Ny rutin vid inköp

En ny rutin som förtydligar kraven på energieffektivitet vid inköp av utrustning har tagits fram.

12. Ny rutin för LCC kalkyl

En ny rutin för hantering av LCC-kalkyler har framarbetats.

13. Ombyggnation ventilationssystem - 2014-2016

Fastighet	Benämning	Energibesparing (MWh/år)		Kostnadsbesparing (kkkr/år)	Investeringskostnad (kkkr)
		El	Värme		
2002 - Krusboda paviljongen	Ombyggnad av ventilation med CO ₂ -styrning, aug 14	21,5	9,3	26,0	1 894,0
2007 - Hanviken	Bytt fläktmotorer till direktdrivna i Moelven, 16	-	-	-	-
2011 - Strandskolan	Ny ventilation samt injustering av värmesystem och ny cirkulationspump, sep-nov 14	173,0	449,0	519,8	9 000,0
2015 - Tyresö skola	Ombyggnation ventilation, sommar 15	-	-	-	-
2015 - Tyresö skola	Projekterat ny ventilation i A-delen, 16.	-	-	-	-
2019 - Trollsländan	Intrimning av ny FF, jan-feb 16.	-	-	-	-
2024 - Farmerstugan	Installation av direktdrivna fläktar, jun 15	12,8	-	15,4	76,0
2025 - Kryddan	Nytt ventilationsaggregat, vår 15	-	-	-	-
2030 - Karlavagnen	Kopplat upp ventilationen mot överordnat system, jul 14	1,8	3,6	4,6	36,4
2042 - Sofieberg	Bytt fläktmotorer till direktdrivna på TA1, 16.	-	-	-	-
2049 - Locket	Ombyggnation ventilation	-	-	-	-
2101 - Kringlan	Ny ventilation med närvarostyrning, jul 14	0,7	-7,5	-5,8	803,1
2157 - Bollmorahallen	Närvarostyrning för ventilationen, feb 14	-	22,5	18,7	40,0
Totalt		209,8	476,9	578,7	26 955,5

14. Ombyggnation styrsystem - 2014-2016

Fastighet	Benämning	Energibesparing (MWh/år)		Kostnadsbesparing (kkr/år)	Investeringskostnad (kkr)
		El	Värme		
2011 - Strandskolan	Ny styrning ventilation, höst 15	-	-	-	-
2012 - Stimmet	Bytt styrskåp, 16	-	-	-	-
2020 - Rotviksstugan	Ombyggd styr, höst 15	-	-	-	-
2024 - Farmerstugan	Byte av DUC	-	-	-	-
2023 - Ringen	Samma åtgärd som för Stenkulan, dec 14	-	24,0	19,9	180,7
2033 - Stenkulan	Ny DUC, renovering av fläktarna samt optimering av golventilationen och värmen, jul 14	-	87,4	72,5	344,4
2039 - Dalstugan	Uppkoppling av ventilation mot DHC, mars 15	-	-	-	-
2039 - Dalstugan	Uppkoppling av fläktar mot DUC, 16.	-	-	-	-
2059 - Hästhagen	Ventilationen uppkopplad mot DUC	-	-	-	-
2241 - Villa Höglid	Installation av DUC samt uppkoppling mot överordnat styrsystem, 16.	-	-	-	-
Totalt		-	111,4	92,4	525,1

15. Övrig ombyggnation - 2014-2016

Fastighet	Benämning	Energibesparing (MWh/år)		Kostnadsbesparing (kkr/år)	Investeringskostnad (kkr)
		El	Värme		
2001 - Bergfoten	Led armatur, 14	13,0	-	11,1	1 315
2001 - Bergfoten	Ombyggnation luftbehandlingssystem, fjärrvärmeundercentral m.m. 16	265,0	111,0	300,5	17 000,0
2015 - Tyresö skola	Nya fönster, sommar 15	-	-	-	-
2016 - Sofieberg	Ombyggnation (kök, matsal och delar av ventilationen) påbörjad i oktober 16.	-	-	-	-
2027 - Pusslet	Nya fönster, sommar 15	-	-	-	-
2029 - Sagan	Nya fönster och nya direktverkande elradior på två avdelningar, sommar 15	-	-	-	-
2031 - Skrindan	Tilläggsisolering av vindsbjälklag, sep 14	-	105,6	87,6	130
2033 - Stenkulan	Nya fönster samt uppflyttning av vindsbjälklagsisolering till yttertak, sommar 15	-	-	-	-
2039 - Dalstugan	Nya fönster, sommar 15	-	-	-	-
2051 - Slottsvillan	Nya fönster, sommar 15	-	-	-	-
2052 - Villa Granbacken	Nya fönster, jan 15	-	-	-	-
2121 - Tekniska kontoret	Torkrumsfläkt timerstyrd, tidigare kontinuerlig drift 14	-	-	-	-
2121 - Tekniska kontoret	Kontorsdelen byggs ut med 1,5 våningar, start sommar 16.	-	-	-	-
2132 - Klinten	Nya fönster, sommar 15	-	-	-	-
2152 - Tyresöhallen	Total ombyggnation, 14	-	-	-	60 000
2183 - Nya Njupkärrs förskola (galaxen)	Ny byggnad på 963 m ² ersätter gammal byggnad på 690 m ² . En ökning av total energi men reducering av nyckeltal, 14	-5,0	-13,0	-15	27 000
Totalt		273	203,6	384,2	105 445

16. Ombyggnation värmesystem - 2014-2016

Fastighet	Benämning	Energibesparing (MWh/år)		Kostnadsbesparing (kkkr/år)	Investeringskostnad (kkkr)
		El	Värme		
2003 - Dalskolan	Ny mindre ventil för varmvattnet, sommar 15	-	-	-	-
2005 - Bio Forellen	Ny fjärrvärmecentral installerad, 16.	-	-	-	-
2007 - Hanviken	Byggt om värmesystemet samt injusterat 2014. Kylaggregat installerat 2015 för att kyla borrhålen, vår 15	-	-	-	-
2010 - Nyboda	Inj. av ventilations- och värmesystem, 2015	-	-	-	-
2011 - Strandskolan	Ny mindre ventil för varmvattnet och injustering av värmesystem, sommar 15	-	-	-	-
2014 - Kumla	Ventiler på värmen för stora, utbyta till mindre, höst 15	-	-	-	-
2015 - Tyresö skola	Ny mindre ventil för varmvattnet, sommar 15	-	-	-	-
2017 - Tyresö Gymn.	Byggt om varmvattnet samt VVC till Wättingedelen, 16.	-	-	-	-
2020 - Rotviksstugan	Ny mindre ventil för varmvattnet, sommar 15	-	-	-	-
2021 - Trollebo	Bytt alla elradiatorer, samt installerat mjukstyrning, jun 14	-	30,6	26,0	85,0
2024 - Farmarstugan	Byte av termostatventiler, 16.	-	-	-	-
2025 - Kryddan	Installerat en luft/vatten värmepump, nov 14	-	22,3	19,0	101,0
2032 - Speldosan	Flyttat inomhusgivare för att få en jämnare temperatur, jul 14	-	30,3	25,7	17,3
2036 - Teddybjörnen	Byte av elradiatorer samt installation av trådlös mjukstyrning, aug 15	-	-	-	-
2037 - Paletten	Uppgraderat med fler givare för en jämnare temperatur, aug 14	-	39,2	33,3	32,9
2039 - Dalstugan	Ny mindre ventil för varmvattnet, sommar 15	-	-	-	-
2042 - Sofieberg	Inst. av luft/vatten värmepump, aug 15	-	57	68,3	250,0
2043 - Cassiopeja	Ny undercentral, sommar 15	-	-	-	-
2043 - Cassiopeja	Byte av fjärrvärmeanläggning och termostatventiler. Installerat vattensparpellatorer, 16.	-	-	-	-
2049 - Loket	Konvertering av fläktar från elvärme till vattenburen uppvärmning, installation av övervakande styrsystem och byte fjärrvärmecentral, aug 15	35,0	-15,0	24,0	120,0
2049 - Loket	Byte av termostatventiler, 16.	-	-	-	-
2107 - Källan natth.	Felkopplade radiatorer åtgärdade samt nya pumpar, våren 14	-	41,7	35,6	-
2107 - Källan natth.	Projekterat luft/vattenvärmepump, 16.	-	-	-	-
2116 - Brandstationen	Ny mindre ventil för varmvattnet, sommar 15	-	-	-	-
2131 - Trollängen	Inkoppling av värmevakter samt bytt termostater, aug 14	-	38,4	31,9	30,2
2131 - Trollängen	Nya värmepumpar installerade under sommaren då problem med de gamla. Ny styrning för oljepannan under hösten, 16.	-	-	-	-
2134 - Breviksvägen 5	Olepannan ersatt med elpanna 7 okt, 16.	-	-	-	-
2136 - Villa Sjöheden	Inst. av luft/vatten värmepump, aug 15	-	17,8	21,4	130,0
2157 - Bollmorahallen	Ny fjärrvärmecentral installerad, 16.	-	-	-	-
2160 - Vattenhuset	Ny mindre ventil för varmvattnet, sommar 15	-	-	-	-
2240 - Växhuset	För stora ventiler på vissa shuntgrupper ersatta med mindre. Byte ventiler vv samt byte av cirkulationspump, jun 15	-	-	-	-
2241 - Villa Höglid	Ombyggt från direktverkande el till vattenburet. Mätare installerade, hösten 14	27,7	28,6	47,9	4 699,0
Totalt		62,2	290,9	333,1	5 465,4

Åtgärdsförslag utifrån energikartläggningar 2006-2016

Fastighet	Benämning	Energibesparing (MWh/år)		Kostnadsbesparing (kkr/år)	Investeringskostnad (kkr)	Pay-off tid (år)
		El	Värme			
2001 - Bergfoten skola och förskola	Injustering av värmesystem	-	8,0	5,4	272,0	50,3
	Ventilationsåtgärder	21,0	360,0	244,0	10,0	<0,1
	Byte av tätningslister dörrar	-	1,9	1,3	5,0	26,2
	Byte av belysning	58,0	-	50,0	803,0	16
2002 - Krusboda skola	Temperatur för pumpstopp	4,0	-	3,4	0,4	0,1
	Inomhustemperatur Paviljong	-	12,0	10,1	0,4	0,1
	Utökad mediamätning och uppföljning	-	-	-	-	-
2003 - Dalskolan	Reducering av inomhustemperaturen	-	15,0	10,0	10,0	1,0
	Optimering av ventilation	1,4	83,0	58,0	5,0	0,1
	Reducering av drifttider	1,7	2,6	3,3	1,0	0,3
2006 - Fornuddens skola	Driftoptimeringar ventilationsaggregat	79,0	68,0	113,6	0,0	0,1
	Reducering av inomhustemperaturen	1,6	-	1,0	1,0	1,0
	Renovering av befintlig skola	43,0	110,0	112,0	3700,0	33,0
2007 - Hanvikens skola	Sänkning av inomhustemperaturen	6,1	-	5,2	1,0	0,1
	Driftoptimering av ventilation och reduktion av drifttider	23,1	-	30,0	5,0	0,2
	Installation av nya termostatventiler	3,0	-	2,5	17,0	7,0
2009 - Njupkärrs skola	Sänka inomhustemperaturer i hus K och hus G	-	24,0	16,0	1,0	0,1
	Styrning K-LA1	4,0	210,0	146,0	20,0	0,1
	Styrning ventilation hus G	11,0	18,0	21,0	10,0	0,5
	Justering drifttider för M-TF1/FF1, FA13	11,0	3,0	11,0	10,0	1,0
2010 - Nyboda skola	Uppföljning av returtemperatur	-	-	30,0	-	-
	Åtgärda låg inomhustemperatur i kontor 1061	-	-	-	-	-
	Åtgärda statistik i DeDU	-	-	-	-	-
	Optimera drift av elvärmeslingor på tak	22,0	-	18,0	-	-
	Kontrollera programmering av varma glas	-	-	-	-	-
	Kontrollera projekterade luftflöden	13,0	34,0	39,0	50,0	1,3
	Optimera verkningsgrad, flera aggregat	-	35,0	29,0	20,0	0,7
Åtgärda fel i driftdatorn	-	-	-	-	-	
2010 - Nyboda skolområde	Kontroll av primärventil i UC, regleringen av fjärrvärmerna	-	-	-	-	-
	Justering av reglerkurva (Hus E)	-	3,0	2,0	1,0	<1
	Injustering av värmesystem och ventilationsaggregat (Hus A)	-	6,0	4,0	10,0	2,0
	Byte av fönster (Hus A, B & C)	-	89,0	60,0	2200,0	36,0
2011 - Strandskolan	Reducera drifttid på LB03	7,0	11,0	15,0	-	-
	Dagsänkning av inomhustemperaturen	-	26,0	18,0	3,0	0,2
	Bottenlast	30,0	-	26,0	5,0	0,2
	Delta T	-	-	11,0	5,0	0,5
	Styrning av värmeåtervinningspumpar	6,5	-	5,5	5,0	0,9
	Ventilationssystemet huvudbyggnad	-	550,0	374,0	3500,0	9,4
2012 - Stimmets skola	Sänkning av inomhustemperaturen	-	25,0	17,0	2,0	0,1
	Driftoptimering av LA2/FA1 och reduktion av drifttider	11,0	15,6	19,6	5,0	0,3
	Byte till treglasfönster	-	178,0	121,0	4000,0	33,0

2014 - Kumla skola	Reducering av inomhustemperaturen	-	54,0	37,0	5,0	<1
	Driftoptimering av värme och ventilation	-	11,0	8,0	10,0	1
	Byte av belysning	39,0	-	33,0	1240,0	37
	Byte av fönsterlister	-	40,0	27,0	104,0	4
2013 - Fårdala skola	Reducering av inomhustemperaturen	14,0	-	12,0	1,0	0,1
	Driftoptimeringar ventilationsaggregat	69,0	-	59,0	0,0	0,1
2015 - Tyresö skola	Reducering av drifttid under lov och helgdagar	3,3	12,0	11,0	5,0	0,5
	ÅA1, temperaturverkningsgrad	4,8	-	4,0	1,0	0,3
	TA12/ FA12, temperaturverkningsgrad	-	13,0	9,0	1,0	0,1
2016/2042 - Sofiebergsskolan/förskolan	Elmätning förskola	-	-	-	10,0	-
	Driftoptimera ventilationen	46,0	-	39,0	0,0	<0,1
	Reducering av inomhustemperaturen	7,5	-	6,0	5,0	0,8
	Uppmätning av luftflöden	-	-	-	5,0	-
2018 - Kardemummas förskola	Driftoptimeringar	-	3,0	2,6	0,0	0,1
	Upprätta mätning på värmepumpen	-	-	-	-	-
	Åtgärda tätning vid köksentrén	-	0,2	0,2	1,0	2,4
2020 - Rotviksstugan förskola	Åtgärder LA1 Drifttid + rengöring VVX	1,0	3,6	3,6	6,0	2
2021 - Trollebo	Reducering drifttid/verkningsgrad TFA1	18,1	30,9	41,7	5,0	0,1
	Reducering drifttid/verkningsgrad LB01	0,4	1,0	1,2	5,0	4,2
2022 - Gunghästen	Optimering av värmesystemet	-	2,5	1,7	1,0	0,5
	Drifttider TA1/FA1 och TA2/FA2	26,0	38,0	48,0	1,0	0,1
2023 - Ringen	Flöde TA1/FA1 och TA2/FA2	-	6,0	4,2	5,0	1,2
	Fönsterlister	-	3,0	2,0	10,0	5,0
	Markventilation	-	-	-	-	-
2024 - Farmarstugan förskola	Driftoptimering och reducering av drifttider	4,2	22,0	19,0	10,0	0,5
2025 - Kryddan	Temperaturverkningsgrad	-	2,1	1,8	3,0	1,7
2027 - Pusslet förskola	Elmätning elvärme	-	-	-	10,0	-
	Reduceing av inomhustemperaturen	5,5	-	5,0	1,0	0,2
	Driftoptimering ventilation	9,5	-	8,0	10,0	1,3
2031 - Skrindan	Driftoptimering av LA1	10,8	-	9,2	4,0	0,5
	Undersök baslasten på A1G1	8,8	-	7,5	7,5	1,0
2032 - Speldosan	Reducering flöde ventilation	13,7	6,5	17,2	10,0	0,6
	Verkningsgrad TA1/FA1	-	5,1	4,3	5,0	1,2
	Byte belysning	5,6	-	4,8	153,0	32,0
	Byte fönster	-	35,0	30,0	885,0	29,0
2033 - Stenkulans förskola	Drifttider TA1-FA1 - TA4-FA4	4,0	7,0	8,0	1,0	0,1
	Åtgärd ventilationsåtervinning	14,0	31,0	33,0	20,0	0,6
	Extra fönsterruta	-	22,0	15,0	150,0	10,1
	Tilläggsisolering vind	-	8,0	5,0	54,0	11,0
2035 - Båten förskola	Elmätning elvärme	-	-	-	10,0	-
	Driftoptimering ventilation	8,6	-	6,7	5,0	<1
2037 - Paletten	Sänkning av inomhustemperaturen	8,9	-	7,6	1,0	0,1
	Driftoptimering av TA 5 och reducering av drifttider	26,7	-	22,7	5,0	0,2
	Utbyte av belysningen	0,9	-	0,7	11,0	16,0
2038 - Kattfoten	Verkningsgrad LB01	-	3,0	2,6	5,0	0,6
2039 - Dalstugan förskola	Driftoptimering ventilation	1,2	8,0	6,4	5,0	0,8

2043 - Cassiopeja	Reducering drifttid ventilation	1,0	0,4	1,2	1,0	1,2
	Byte belysning	5,9	-	5,0	162,0	32,0
2051 - Slottsvillan	Reducering av inomhustemperaturen i hus C	1,0	-	0,9	1,0	1,1
	Utred baslasten	26,3	-	22,3	10,0	0,4
	Avstängning av utomhusbelysning dagtid	3,6	-	3,1	1,0	0,3
2054 - Tärningens förskola	Utred status av undercentral	-	65,0	44,0	15,0	0,3
	Sänk inomhustemperaturen dagtid	-	3,0	2,0	5,0	2,5
	Ersätt ventilationssystem	38,0	-7,0	27,0	800,0	29,0
2057 - Breviks skola	Optimering av VVB	14,0	-	11,9	10,0	0,9
	Reducering av pumpstoppstemperatur	2,7	1,2	3,3	1,0	0,3
	Reducering av inomhustemperaturen	-	3,6	3,0	3,0	1,0
	Driftoptimering ventilation	8,3	12,8	17,9	1,0	0,1
2101 - Kringlan	Byte av termostatventiler	-	1,2	0,9	8,0	9,0
	Reducering av ventilationsflödet	-	6,1	4,6	2,0	0,4
2104 - Trolläckens IP	Anpassning av ventilationens drifttider	5,5	13,7	15,1	1,0	0,1
2107 - Källan Natthärberge	Ersätt värme pannorna med luftvärme-pumpar	-	69,1	58,7	167,0	2,8
	Uppföljning av värmesystemets flöde	-	-	46,1	-	-
2116 - Brandstationen	Reducering av inomhustemperaturen	10,4	-	7,9	1,0	0,2
	Separat mätning av el till sotaren	8,0	-	6,8	10,0	1,5
	Noggrannare uppmärkning av elsystemet	-	-	-	-	-
	Driftoptimering	2,2	57,0	45,5	1,0	0,1
	Närvarostyrning av belysning	8,3	-	7,0	18,0	2,6
2122 - Tyresövällen	Noggrannare uppmärkning av elsystemet	-	-	-	-	-
	Anpassning av ventilationens drifttider	6,4	9,8	12,8	1,0	0,1
2136 - Villa Sjöheden	Ersätt elpanna med luftvärmepump	23,4	-	19,9	100,0	5,0
	Delta T	-	-	2,0	5,0	2,5
2121 - Tekniska kontoret	Reducering av inomhustemperatur	-	4,8	3,8	3,0	0,8
	Utred bottenlast A1B	-	-	-	-	-
	Driftoptimering av LB01	5,0	47,3	36,4	5,0	0,1
2131 - Trollängen	Reducera pumpstoppstemperatur	0,4	2,0	1,6	1,0	0,6
	Byte till snålspolande munstycken	-	4,8	5,2	46,0	8,8
2136 - Villa Sjöheden	Ersätt elpanna med luftvärmepump	23,4	-	19,9	100,0	5,0
	Åtgärda undermätare för VS1	-	-	-	-	-
2152 - Tyresöhallen	Åtgärda låg inomhustemperatur	-	-	-	-	-
	Optimera driften av elvärmeslingor på tak	4,0	-	3,5	-	-
	Optimera verkningsgrad, flera aggregat	-	20,0	17,0	15,0	0,9
	Åtgärda fel i driftdatorn	-	-	-	-	-
	Reducera drifttid på LB11	1,0	3,0	3,5	-	-
2240 - Växhuset Hästskon	Utbyte av fvärrvärmeundercentralen	-	-	56,2	102,0	1,8
	Installation av aggregat med roterande värmeväxlare	-	397,0	337,0	726,0	2,2
	Avstängning av utomhusbelysning dagtid	5,4	-	4,6	1,0	0,2
Totalt		913,1	2 970,8	3 055,2	19 787,3	6,5

PLANERADE ÅTGÄRDER 2017

1. Uppföljning av Pilotprojekt

För att ständigt förbättra energiprestandan pågår ett antal pilotprojekt. Pilotprojekten berör olika teknikområden och effekten av dessa kommer att följas upp på energimöten under året.

2. Uttag för VÅV

Att kontinuerligt kontrollera och ha en hög effektivitet på värmeåtervinningen i luftbehandlingssystemen är en av nycklarna till låg energiprestanda. Verkningsgraden för värmeåtervinningen ska mätas upp varje år inför uppvärmningssäsongen. För att underlätta mätning kommer standardmätpunkter att uppföras och märkas ut. Dessutom kommer ett system för inmatning av datat via surfplatta eller mobiltelefon att upprättas för att i möjligaste mån minimera administrationen för kommunens drifttekniker. Datat kommer automatiskt att överföras till GreenViewsystemet där verkningsgraderna visualiseras.

3. Belysning 2157-Bollmorahallen

Ny inomhusbelysning ska installeras i 2157-Bollmorahallen. De konventionella lysrören på 15,54 kW kommer att ersättas med LED med en effekt på 4,44 kW. Detta innebär en energibesparing på ca 71%. När Bollmorahallen är klar kommer Tyresöhallen och Slottshallen utrustas på samma sätt.

4. Avveckling Olja

Byggnader med oljeuppvärmning kommer att rivs och ersättas med nya alternativt att oljan ersätts med ett annat uppvärmningssätt.

5. Ombyggnation värmesystem

Undercentralen i 2017-Wättinge kommer att byggas om. För 2107-Källan kommer en luft/vattenvärmepump att installeras.

Datum 2017-03-23
 Tid 09:00–11:00
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

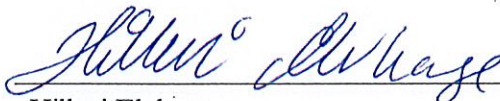
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2017-03-27

Paragrafer 32 - 54

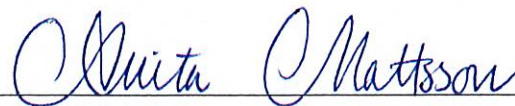
Sekreterare

 Hillevi Elvhage

Ordförande

 Fredrik Saweståhl

Justerande

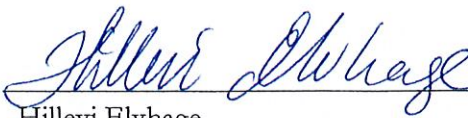

 Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2017-03-23
 Datum då anslaget sätts upp 2017-03-28
 Datum då anslaget tas ned 2017-04-19
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

 Hillevi Elvhage

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande
 Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
 Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande
 Ulrica Riis-Pedersen (C)
 Leif Kennerberg (KD)
 Kristjan Vaigur (S)
 Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Andreas Jonsson (M)
 Anna Steele (L)
 Helen Dwyer (C)
 Anna Lund (KD)
 Anders Linder (S)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
 Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus, kommunstyrelseförvaltningen
 Jonas Jansfors, HR-chef, kommunstyrelseförvaltningen
 Jan Nilsson, chef fastighetsenheten, kommunstyrelseförvaltningen
 Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunstyrelseförvaltningen
 Engin Ceylan, kommunjurist, kommunstyrelseförvaltningen
 Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen
 Bernt Eklund, projektsamordnare, kommunstyrelseförvaltningen, §§ 32 och 34
 Helene Bergström, flyktingstrateg, kommunstyrelseförvaltningen, §§ 32-34 och 36
 Johan Ahlkvist, verksamhetschef grundskola, barn- och utbildningsförvaltningen, § 32
 Martin Strömqvist, Universum, § 33

Frånvarande

Karin Ljung (S)
 Inger Gemicioglu (V)

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande